

«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған
жылға шоғырландырылған қаржылық
есептілігі

Мазмұны

Тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебі

Пайда немесе шығын

және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп 8

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп 9

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп 10

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп 11-12

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 13-76

«КПМГ Аудит» жауапкершілігі
шектеулі серіктестік
Қазақстан, А25D6Т5, Алматы,
Достық д-лы, 180,
Тел.: +7 (727) 298-08-98

Товарищество с ограниченной
ответственностью «КПМГ Аудит»
Казахстан, А25D6Т5, Алматы,
пр. Достык, 180,
E-mail: company@kpmg.kz

Тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебі

"Қазына Капитал Менеджмент" АҚ Директорлар кеңесіне

Пікір

Біз 2021 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен, көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы, меншікті капиталдағы өзгерістер және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерден, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен басқа түсіндірмелі ақпараттан тұратын «Қазына капитал менеджмент» АҚ (бұдан әрі – «Компания») мен оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі – «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілетін шоғырландырылған қаржылық есептілік 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін оның шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін және ақша қаражатының шоғырландырылған қозғалысын барлық елеулі аспектілерде дұрыс көрсетеді.

Пікір білдіруге негіздеме

Біз Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес аудит жүргіздік. Осы стандарттар бойынша біздің жауапкершілігіміз одан әрі есебіміздің «Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіне аудиторлардың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің (БХЭСК Кодексі) Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық әдеп кодексіне (оның ішінде халықаралық тәуелсіздік стандарттарына) және біздің қаржылық есептіліктің аудитіне тиісті Қазақстан Республикасында қолданылатын әдептілік талаптарға сәйкес Топқа қатысты тәуелсіз болып табыламыз және біз басқа да әдептілік міндеттемелерді осы талаптар мен БХЭСК Кодексіне сәйкес орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіздеме болуға жеткілікті және тиісті деп есептейміз.

«КПМГ Аудит» ЖШС, Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес тіркелген компания, жауапкершілігі өз қатысушыларының кепілдіктерімен шектелген KPMG International Limited жекеше ағылшын компаниясының құрамына кіретін KPMG тәуелсіз фирмалары жаһандық ұйымының қатысушысы.

ТОО «КПМГ Аудит», компания, зарегистрированная в соответствии с законодательством Республики Казахстан, участник глобальной организации независимых фирм KPMG, входящих в KPMG International Limited, частную английскую компанию с ответственностью, ограниченной гарантиями своих участников.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – біздің кәсіби пікірімізге сәйкес ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке 12-ескертпені қараңыз.

Аудиттің негізгі мәселесі	Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты аудиторлық рәсімдер
<p>Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер Топ активтерінің 77% -ын құрайды. Осы активтердің әділ құны пайымдамалар мен қадағаланбайтын деректерді пайдалана отырып айқындалады.</p> <p>Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын активтердің және олармен байланысты пайымдамалардың және бағалаудың белгісіздігінің елеулі болуы салдарынан осы сала аудиттің негізгі мәселесі ретінде қаралады.</p>	<p>Біз өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтерді бағалауға қатысты мынадай рәсімдерді жүргіздік:</p> <ul style="list-style-type: none">• Біз өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтердің әділ құнын бағалауды бақылау құралдарын әзірлеу мен енгізуді тестілеуді өткіздік;• Іріктемелі түрде сату көлемі мен бағалар, өндірістің өзіндік құны, EBITDA бойынша табыстылық болжамдары және күрделі шығындар деңгейі сияқты әділ құнды айқындау кезінде Топ пайдаланған елеулі болжамдарды бағаладық. Біз Топ қолданған болжамдарды сыртқы көздерден алынған салалық, қаржылық және экономикалық деректермен салыстырдық және / немесе балама модельдер мен болжамдарды қолдана отырып тәуелсіз бағалау жүргіздік. Дисконттау мөлшерлемелері ашық көздерден алынған нарықтық деректер және инвестициялар объектілерінің кредиттері туралы ақпарат, сондай-ақ тиісті индустриядағы капитал құрылымы бойынша орташа салалық мәндер негізінде қайта есептелді.• Біз болжамды сату көлемін, бағасын, өзіндік құнын, жалпы табыстылығын және EBITDA-ның табыстылығын тарихи деректермен салыстырдық, болжамдардың тарихи дәлдігін қаржылық есептілік деректері бойынша нақты нәтижелермен салыстыра отырып бағаладық;

	<ul style="list-style-type: none">Есепті кезең ішінде неғұрлым елеулі өзгерістері бар неғұрлым елеулі инвестициялар және/немесе инвестициялар бойынша іріктеу негізінде бағалау жөніндегі мамандарымызды, топ пайдаланған бағалау әдіснамасын, болжамдар мен деректерді талдау үшін тарттық; <p>Біз сондай-ақ өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтерді бағалауға қатысты ақпараттың ашылуының толықтығы мен дәлдігін бағаладық.</p>
--	---

Өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты болады. Өзге ақпарат Топтың 2021 жылғы жылдық есебінде қамтылған ақпаратты қамтиды, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілікті және ол бойынша біздің аудиторлық есепті қамтымайды. Топтың 2021 жылғы Жылдық есебі, шамамен, бізге осы аудиторлық есеп берілген күннен кейін ұсынылады.

Біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікіріміз өзге ақпаратқа қолданылмайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті қамтамасыз ете отырып, қорытынды ұсынбаймыз.

Біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитін жүргізуімізге байланысты міндетіміз өзге ақпарат қолжетімді болған кезде онымен танысу және бұл ретте өзге ақпарат пен шоғырдандырылған қаржылық есептілік немесе аудит барысында алынған біздің біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және өзге де ақпаратта елеулі бұрмаланудың болуы мүмкін бе деген мәселені қарау болып табылады.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС-қа сәйкес көрсетілген шоғырландырылған қаржылық есептіліктің дайындалуы мен әділ ұсынылуына және де алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланбаған шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылық қажет деп анықтайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаған кезде басшылық Топтың үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін бағалауға, сәйкес жағдайларда үздіксіз қызметке қатысты мәселелерді ашып көрсетуге және басшылық Топты жауып тастауға немесе оның операцияларын тоқтатуды ниеттеніп отырған немесе одан басқа нақты балама нұсқасы болмаған жағдайларды қоспағанда қызметтің үздіксіздігі туралы болжамдар негізінде есептілікті жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің дайындалуын қадағалау үшін жауапты болады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіне аудиторлардың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің толығымен алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланбағандығы туралы орынды сенім арту және де біздің пікірімізді қамтитын аудиторлардың есебін шығару. Орынды сенімділік жоғары дәрежедегі сенімділікті білдіреді, бірақ Халықаралық аудиттің стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит болған жағдайдағы елеулі бұрмалануларды әрқашан табатындығына кепіл болып табылмайды. Бұрмаланулар алаяқтық әрекеттер немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және де егер олар жеке немесе жиынтық түрінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдерге ықпал етуі негізді түрде жорамалданса, маңызды болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит бойы кәсіби күмәншілдікті сақтаймыз. Одан бөлек біз келесілерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және өткіземіз; өз пікірімізді білдіру үшін негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз. Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелі қателіктер нәтижесінде елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелінен жоғары, өйткені алаяқтық әрекеттер сөз байласу, жалғандық, қасақана өткізу, ақпаратты немесе әрекетті бұрмалап көрсетулерді немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өтуді қамтуы мүмкін;
- топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы болжамды қолданудың заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде нәтижесінде топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне елеулі күмән туындауы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық есепте шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті ашуға назар аударуымыз немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті емес болып табылса, біздің пікірімізді түрлендіруге тиіс. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есеп беру күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;
- шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашып көрсетілген ақпаратты қоса алғанда оның бүтіндей ұсынылуын, құрылымы мен мазмұнын және қаржылық есептіліктің негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды әділ ұсынылуын қамтамасыз етілетіндей көрсетуіне бағалау жүргіземіз;
- шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін ұйымдардың қаржылық ақпаратына немесе Топ ішіндегі қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Біз Топтың аудитін басқаруға, бақылауға және жүргізуге жауап береміз. Біз аудиторлық пікірімізге толық жауап береміз.

«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ

Аудиторский отчет независимых аудиторов

5-бет

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты олардың назарына жеткізе отырып, ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және осы адамдарды аудиторлардың тәуелсіздігіне ықпал ететін негізді деп санауға болатын барлық өзара қатынастар мен өзге де мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда қатерлерді жоюға бағытталған қолданылған іс-қимылдар және сақтық шаралары туралы хабардар еткеніміз туралы мәлімдеме береміз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға жеткізген сұрақтардың ішінен ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды мәселелерді анықтаймыз, сондықтан аудиттің негізгі мәселелері болып табылады. Біз көпшілікке заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған немесе өте сирек жағдайларда біз кез-келген мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы керек деген қорытындыға келетін, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың салдары оның хабарлануының әлеуметтік маңызды пайдасынан асып түсетіні қисынды болуы мүмкін жағдайлардан басқа кезде бұл мәселелерді аудиторлық есепте сипаттаймыз.

Нәтижелері бойынша тәуелсіз аудиторлардың осы аудиторлық есебі шығарылған тапсырманың басшысы:

Магомедова М. М.

Қазақстан Республикасының
сертификацияланған аудитору,
Аудитордың № МР-0000594 біліктілік куәлігі
2018 жыл 24 мамырда берілген

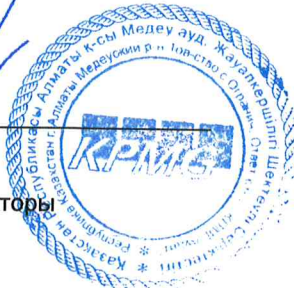
«КПМГ Аудит» ЖШС

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі аудиторлық қызмет жүргізу үшін
2006 жылдың 6 желтоқсанда берген № 0000021 мемлекеттік лицензия

Дементьев С. А.

Жарғы негізінде әрекет ететін
«КПМГ Аудит» ЖШС Бас директоры

5 сәуір 2022 жыл

«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі пайда немесе шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп

Ескертпе	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Тиімді мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер	5	3,014,066
Пайыздық шығыстар	5	(362,656)
Таза пайыздық кіріс		1,990,667
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен операциялардан түсетін таза пайда	27	(8,792)
Қаржы туынды құралдарымен операциялардан түскен таза кіріс / (шығыс)		1,981,875
Дивидендтік кірістер	17	3,297,276
Шетел валютасымен операциялардан түскен таза пайда	10	1,882,316
Инвестициялық қаржы активтерімен жасалатын операциялардан болатын таза шығын	17	324,325
Басқа операциялық кірістер / (шығыстар), нетто	6	41,910
Операциялық кірістер		71,170
Борыштық қаржы активтеріне қатысты құнсызданудан болған шығындарды қалпына келтіру / (қалыптастыру)		(7,550)
Қызметкерлерге арналған шығыстар	7	(140,945)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	8	(127,701)
Салық салынғанға дейінгі пайда		5,609,755
Табыс салығы бойынша шығыс	9	183,371
Жыл ішіндегі пайда		(15,486)
Өзге жиынтық (шығын) / кіріс		(15,486)
<i>Қайта сыныпталған немесе кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта сыныпталуы мүмкін баптар:</i>		
Инвестициялық қаржы активтерін қайта бағалау жөніндегі резерв:		
- табыс салығын шегергендегі әділ құнның таза өзгеруі		(1,052,180)
- кезең ішінде пайда немесе шығын құрамына ауыстырылған әділ құнның таза өзгеруі		(635,437)
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі өзге жиынтық (шығын) / кіріс		(687,405)
Жыл ішіндегі жиынтық табыстың барлығы		4,640,259
		4,271,427
		(3,083,382)
		1,556,877
		2,505,383
		(18,834)
		183,383
		(765)
		73,565
		(19,599)
		256,948
		1,537,278
		2,762,331

8-ден 76-ға дейінгі беттерде ұсынылған шоғырландырылған қаржылық есептілікті басшылық 2022 жылғы 5 сәуірде мақұлдады және оның атынан қол қойылды:

Гульнара Макачалина
Басқарма төрағасының орынбасары

Раухан Кутыбаева
Бас бухгалтер

	Ескертпе	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	11	21,492,027	16,586,480
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	12	5,417,308	30,609,539
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер	13	165,529,982	139,001,229
- Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар		52,486,753	46,929,140
- Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		31,494,552	31,164,044
- Өзге қаржы активтері		81,548,677	60,908,045
Клиенттерге берілген қарыздар	14	5,867,054	-
Инвестициялық қаржылық активтер	15	13,528,179	4,162,053
Кейінге қалдырылған салық активі	9	-	2,353,147
Ағымдағы салық активі		1,881,907	1,295,775
Инвестициялық меншік		133,539	-
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер		126,861	26,672
Басқа активтер		250,369	30,582
Барлық активтер		214,227,226	194,065,477
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	16	49,732,173	40,150,736
Мемлекеттік субсидиялар	17	1,423,476	-
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	18	-	12,145,034
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	9	148,286	-
Басқа міндеттемелер		920,097	439,644
Барлық міндеттемелер		52,224,032	52,735,414
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	19	107,761,730	87,440,000
Инвестициялық қаржы активтерін қайта бағалау жөніндегі резерв		(923)	18,676
Бөлінбеген пайда		54,242,387	53,871,387
Меншікті капиталдың барлығы		162,003,194	141,330,063
Міндеттемелер мен меншікті капиталдың барлығы		214,227,226	194,065,477

«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы
шоғырландырылған есеп

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Пайыздық кірістер	2,602,535	1,847,812
Төленген пайыздар	(177,604)	(4,015)
Алынған дивидендтер	41,910	71,170
Қызметкерлерге төленген шығыстар	(1,247,630)	(609,994)
Басқа да жалпы және әкімшілік шығыстар (төлемдер)	(1,180,161)	(690,022)
Өзге де түсімдер	279,308	-
(Ұлғайту)/операциялық активтердің азаюы		
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(20,262,991)	(3,545,208)
Берілген қарыздар	(6,290,414)	-
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	26,579,239	(7,483,779)
Басқа міндеттемелер	-	22,874
Операциялық міндеттемелерді ұлғайту		
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	70,291	816,278
Операциялық қызметтен табыс салығын төлегенге дейінгі ақша қаражатының (пайдаланылған) таза шамасы	414,483	(9,574,884)
Төленген табыс салығы	(1,124,073)	(1,702,308)
Операциялық қызметтен (пайдаланылған)/түскен ақша қаражатының таза шамасы	(709,590)	(11,277,192)
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Инвестициялық қаржы активтерін сатып алу	(41,290,077)	-
Инвестициялық қаржы активтерін сату және өтеу	31,143,292	25,873,945
Еншілес ұйымдарды сатып алу нәтижесінде ақша қаражатының түсуі (20-Ескертпе)	2,843,002	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	(54,825)	(999)
Инвестициялық қызметтен/(пайдаланылған) түскен ақша қаражатының таза ағыны	(7,358,608)	25,872,946
ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІНЕН ТҮСКЕН ҚАРАЖАТ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Төленген дивидендтер	-	(1,095,395)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардан түсетін түсімдер (16-ескертпе)	12,800,000	-
Қаржы қызметінен/(пайдаланылған) ақша қаражатының таза ағыны	12,800,000	(1,095,395)
Ақша қаражаты мен олардың баламаларының нетто ұлғаюы	4,731,802	13,500,359
Жыл басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	16,586,480	946,080
Айырбастау бағамдарының өзгеруінің ақша мен оның баламаларына әсері	173,745	2,140,041
Жыл соңындағы ақша және олардың баламалары (11-ескертпе)	21,492,027	16,586,480

	Акционерлік капитал	Инвестициялық қаржы активтерін қайта бағалау жөніндегі резерв	Бөлінбеген пайда	Барлығы
мың теңге	87,440,000	18,676	53,871,387	141,330,063
2021 жылғы 1 қаңтарға қалдық	-	-	1,556,877	1,556,877
Жиынтық табыстың барлығы	-	-	-	-
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-
Өзге де жиынтық шығын	-	-	-	-
<i>Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелетін немесе қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>				
Табыс салығын шегергендегі әділ құнның таза өзгеруі	-	(18,834)	-	(18,834)
Пайда немесе шығын құрамына аударылған әділ құнның таза өзгеруі	-	(765)	-	(765)
Жалпы шығынның барлығы	-	(19,599)	-	(19,599)
Жыл ішіндегі жиынтық табыстың барлығы	-	(19,599)	1,556,877	1,537,278
Меншік иелерімен тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілген операциялар				
Бизнесі сатып алуға байланысты акциялар шығарылымы (19, 20-ескертпелер)	19,269,423	-	(448,200)	18,821,223
Еншілес ұйымдардағы бақыланбайтын қатысу үлестерін сатып алу	-	-	(50,000)	(50,000)
Бас компанияның активтерді беруі (19-ескертпе)	1,052,307	-	(687,677)	364,630
Меншік иелерімен жасалатын барлық операциялар	20,321,730	-	(1,185,877)	19,135,853
2021 жылғы 31 желтоқсанға қалдық	107,761,730	(923)	54,242,387	162,003,194

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп
«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ

	Акционерлік капитал	Инвестициялық қаржы активтерін қайта бағалау жөніндегі резерв	Бөлінбеген пайда	Барлығы
мың теңге				
2020 жылғы 1 қаңтарға қалдық	87,440,000	(238,272)	52,461,399	139,663,127
Жиынтық табыстың барлығы				
Жыл ішіндегі пайда	-	-	2,505,383	2,505,383
Өзге де жиынтық кіріс				
<i>Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелетін немесе қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>				
Табыс салығын шегергендегі әділ құнның таза өзгеруі	-	183,383	-	183,383
Пайда немесе шығын құрамына аударылған әділ құнның таза өзгеруі	-	73,565	-	73,565
Барлық басқа жиынтық табыс	-	256,948	-	256,948
Жыл ішіндегі жиынтық табыстың барлығы		256,948	2,505,383	2,762,331
Меншік иелерімен тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілген операциялар				
Жарияланған және төленген дивидендтер (18 (б) ескертпе)	-	-	(1,095,395)	(1,095,395)
Меншік иелерімен жасалатын барлық операциялар			(1,095,395)	(1,095,395)
2020 жылғы 31 желтоқсанға қалдық	87,440,000	18,676	53,871,387	141,330,063

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуға тиіс.

1 Есеп беруші кәсіпорын

(а) Ұйымдастыру құрылымы және қызметі

Ұсынылған шоғырландырылған қаржылық есептілік «Қазына Капитал Менеджмент» АҚ (бұдан әрі – «Компания») қаржылық есептілігін және оның еншілес кәсіпорындарының (бұдан әрі - бірлесіп «Топ»деп аталатын) қаржылық есептілігін қамтиды.

«Қазына Капитал Менеджмент» АҚ Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес 2007 жылғы 7 наурызда акционерлік қоғам ретінде құрды. Мемлекеттік мүлік жөніндегі комитеттің №516 қаулысына және қаржы Министрлігінің 2013 жылғы 25 мамырдағы №630 бұйрығына сәйкес барлық акциялар «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-дан «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ға берілді. Топтың соңғы негізгі акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Топтың негізгі қызметі инвестициялық қорларды құру және оларға қатысу және қаржы құралдарына инвестициялау болып табылады.

Компания Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Есіл ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 55а ғимарат мекенжайы бойынша тіркелген.

Негізгі еншілес кәсіпорындар:

Атауы	Мекеме орналасқан ел	Негізгі қызмет	Иелену үлесі, %	
			2021 ж.	2020 ж.
«Baiterek Venture Fund» АҚ*	Қазақстан	Жеке капиталды тарта отырып, жобаларға инвестициялар	100.00	100.00
«BV Management» ЖШС**	Қазақстан	Инвестициялық портфельді басқару	100.00	100.00
Kazyna Seriktes B.V. ***	Нидерланды	Қорларға инвестициялар	100.00	100.00
KCM Sustainable Development Fund C. V. (Kazyna Seriktes B. V. еншілес кәсіпорны) ****	Нидерланды	Қорларға инвестициялар	100.00	100.00
«QazTech Ventures» АҚ *****	Қазақстан	Бизнес-инкубаторларды сүйемелдеу, венчурлік қаржыландыруды дамыту және стреттік активтерді басқару	100.00	-
«Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС *****	Қазақстан	Инвестициялық және инфрақұрылымдық жобаларды, оның ішінде мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларын құрылымдау және сүйемелдеу	100.00	-

* «Baiterek Venture Fund» АҚ Топтың Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 23 наурыздағы шешімімен құрылды.

** 2018 жылғы қарашада «Baiterek Venture Fund» АҚ еншілес компаниясынан «BV Management» ЖШС-ның 100% үлесі сатып алынды.

***2018 жылдың маусым айында тікелей инвестициялар қорлары мен MRIF CASP C. V. және Kazyna Investment Holding Cooperatief U. A. еншілес компанияларын қайта құрылымдау жүргізілді. Топтың активтерін Нидерланды аумағында тіркелген топтың 100% еншілес ұйымы болып табылатын Kazyna Seriktes B. V. арнайы мақсаттағы компанияға (SPV) беру бойынша қажетті іс-шаралар жүргізілді. 10 NB) активтері берілді (Falah Growth Fund L. P., Ресей-Қазақстан нанотехнологиялар қоры, Macquarie Russia & CIS Infrastructure Fund L. P., Kazakhstan Infrastructure Fund C. V., ADM Kazakhstan Capital Restructuring Fund C. V., Kazakhstan Growth Fund L. P., DBK Equity Fund C. V., Wolfensohn Capital Partners L. P., CITIC Kazyna Инвестициялық қор I L. P. және Islamic Infrastructure Fund L. P.). Инвестицияларды қайта құрылымдау топтың салық жүктемесін оңтайландыру мақсатында жүргізілді.

****12 2019 жылғы сәуірде KCM Sustainable Development Fund C. V. (топтың еншілес кәсіпорны) тікелей инвестициялар қорын құру туралы келісімге қол қойылды. Kazyna Seriktes B. V. 99.9% иелену үлесі бар лимиттелген әріптес болып табылады, ал «BV Management» ЖШС 0.1% иелену үлесі бар бас серіктес болып табылады.

***** 2021 жылғы 31 мамырда «Бәйтерек «Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ Басқармасы «QazTech Ventures» АҚ жай акцияларының 100% - ын және «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС жарғылық капиталына қатысу үлесінің 97.7% - ын Топқа беру туралы шешім қабылдады (№28/21 хаттама). 2021 жыл ішінде «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС-нің бақыланбайтын үлесі сатып алынды. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС жарғылық капиталындағы компанияның үлесі 100% - ды құрады.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, 10-топ ҚЕХС (IFRS) сәйкес Kazakhstan Infrastructure Fund C. V, 95% иелену үлесімен еншілес кәсіпорын болып табылмайды, өйткені Топ Kazakhstan Infrastructure Fund C. V бақыламайды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Kazakhstan Infrastructure Fund C. V. сондай-ақ 95% иелену үлесі бар Топтың еншілес кәсіпорны болған жоқ.

(б) Қазақстан мен ТМД-да қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Топтың қызметі негізінен Қазақстанда жүзеге асырылады. Тиісінше, бизнес Топтарға дамушы нарықтың ерекшеліктері тән Қазақстанның экономикасы мен қаржы нарықтары әсер етеді. Құқықтық, салық және әкімшілік жүйелер дамуын жалғастыруда, алайда олардың талаптарын түсіндірудің екіұштылық тәуекелімен ұштасады, олар басқа да заңдық және фискалдық кедергілермен бірге Қазақстанда бизнес жүргізетін кәсіпорындар үшін қосымша проблемалар туғызады. Әлемдік нарықтардағы мұнай бағасының тұрақсыздығы және коронавирустық инфекцияның пандемиясы экономикалық қызметті жүзеге асыру жағдайларының белгісіздігін арттырады.

Соңғы уақытта байқалып отырған Ресей мен Украина төңірегіндегі тұрақсыз геосаяси жағдай Қазақстандағы экономикалық белгісіздік деңгейін қосымша арттырды.

Ұсынылған шоғырландырылған қаржылық есептілік басшылықтың Қазақстандағы бизнесті жүргізу жағдайларының топтың қызметі мен қаржылық жағдайына қандай әсер ететініне көзқарасын көрсетеді. Болашақ экономикалық жағдайлардың нақты әсері олардың басшылығының бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

2 Есеп негіздері

(а) Қолданылатын стандарттарға сәйкестігі туралы өтініш

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес дайындалды.

(б) Құнды анықтауға арналған база

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтерді, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтерін қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

(в) Функционалдық валюта және қаржылық есептілік деректерін ұсыну валютасы

Функционалды валюта-бұл топ өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық ортаның валютасы. Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының функционалды валютасы теңге болып табылады. Егер негізгі экономикалық ортаның көрсеткіштері аралас болса, онда басшылық өзінің кәсіби пікірін топ жүргізетін операциялардың көпшілігінің және оның қызметіне әсер ететін олармен байланысты мән-жайлар мен оқиғалардың экономикалық мәнін дәл көрсететін функционалды валютаны анықтау үшін пайдаланады. Компания мен оның еншілес кәсіпорындарының инвестициялары мен операцияларының едәуір бөлігі теңгемен көрсетілген.

Инвесторлардың акцияларды сатып алуы және сатып алуы үшін ақы төлеу де теңгемен жүзеге асырылады. Тиісінше, басшылық Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының функционалды валютасы теңге болып табылатынын айқындады. Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің барлық деректері бүтін мың теңгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектелген.

(г) Бағалау мен пайымдауды қолдану

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық топтың есеп саясатын қолдануға және шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығыстардың шамасына әсер ететін кәсіби пайымдауларды, жол берулерді және есептік бағалауларды пайдаланды. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалар және олардың негізінде жатқан жорамалдар тұрақты негізде қайта қаралады. Бағалаулардағы түзетулер тиісті бағалар қайта қаралған есепті кезеңде және олар қозғайтын кез келген кейінгі кезеңдерде танылады.

Пайым

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде танылған шамаларға неғұрлым елеулі әсер еткен есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланылған пайымдаулар туралы ақпарат мынадай ескертпелерде ашылған:

- Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының функционалды валютасын анықтау-2(б) ескертпе;
- қаржы активтерін жіктеу: оның шеңберінде қаржы активтері ұсталатын бизнес-модельді бағалау және қаржы активінің шарттық талаптары негізгі соманы және негізгі соманың өтелмеген қалдығына пайыздарды ғана төлеуді көздейтінін бағалау-3(е)(i) ескертпе;
- еншілес кәсіпорындарды шоғырландыру периметрі– 13-ескертпе;
- ХҚЕС (IAS) 28 – 3 (А) (iii) және 13-ескертпелерге сәйкес венчурлік инвестицияларға маманданған ұйымның мәртебесі.

Бағалаудың болжамдары мен белгісіздігі

Оларға қатысты 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі деректерді елеулі түзетудің себебі болуы мүмкін елеулі тәуекелі бар белгісіздікке байланысты жол берулер мен бағалаулар туралы ақпарат мынадай ескертпелерде ашылды:

- өзгерістері кезең ішінде пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарының әділ құнын айқындау – 13 және 28-ескертпелер.

(д) Салыстырмалы деректерді өзгерту

Топ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізгі есептерінде белгілі бір баптарды ұсыну тәртібін өзгертті. Салыстырмалы деректерді ұсыну, сондай-ақ ағымдағы кезеңде ақпаратты ұсыну тәртібіне сәйкес тиісті түрде өзгертілді.

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ақпарат беру тәртібіне негізгі өзгерістердің әсері:

- Пайыздық шығыстарды ұсыну тәртібі пайыздық шығыстар басқа операциялық шығыстардан бөлек ұсынылатындай етіп өзгертілді.

мың теңге	Бұрын берілген деректер	Қайта жіктеудің әсері	Қайта жіктеуден кейін
Басқа операциялық кірістер / (шығыстар), нетто	(136,493)	8,792	(127,701)
Пайыздық шығыстар	-	(8,792)	(8,792)

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепте ақпарат беру тәртібіне негізгі өзгерістердің әсері мынадай:

- Инвестициялық қаржы активтерін сатып алуды, сатуды және өтеуді ұсыну тәртібі осы қозғалыстар инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы ретінде ұсынылатындай етіп өзгертілді.

мың теңге	Бұрын берілген деректер	Қайта жіктеудің әсері	Қайта жіктеуден кейін
Операциялық қызметтен табыс салығын төлегенге дейінгі ақша қаражатының (пайдаланылған) таза шамасы	16,299,061	(25,873,945)	(9,574,884)
Операциялық қызметтен (пайдаланылған)/түскен ақша қаражатының таза шамасы	14,596,753	(25,873,945)	(11,277,192)
Инвестициялық қызметтен/(пайдаланылған) түскен ақша қаражатының таза ағыны	(999)	25,873,945	25,872,946

3 Есеп саясатының негізгі ережелері

Топ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған барлық кезеңдерге есеп саясатының мынадай ережелерін дәйекті түрде қолданды.

(а) Шоғырландыру принциптері

(i) Бизнесі біріктіру бойынша мәмілелер

Бизнесі біріктіру жөніндегі мәмілелер сатып алу күніндегі жағдай бойынша, атап айтқанда, бақылаудың топқа өту күніндегі сатып алу әдісімен ескеріледі.

Топ гудвилді сатып алу күніне келесідей бағалайды:

- берілген өтеудің әділ құны; плюс
- сатып алынатын кәсіпорындағы бақыланбайтын деп танылған үлес сомасы; плюс
- егер бизнесі біріктіру жөніндегі мәміле кезең-кезеңімен жүзеге асырылса, сатып алынған кәсіпорынның меншікті капиталындағы қолда бар үлестің әділ құны; минус
- қабылданған міндеттемелерді шегергендегі сәйкестендірілген сатып алынған активтердің танылған сомаларының нетто-шамасы (әдетте, әділ құны).

Егер бұл айырмашылық теріс мәнмен көрсетілсе, онда кезең ішінде пайда немесе шығын құрамында тиімді сатып алудан түскен табыс бірден танылады.

Берілген өтем құрамына бұрын болған қатынастарды реттеуге қатысты сомалар енгізілмейді. Мұндай сомалар жалпы жағдайда кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Бизнесті біріктіру жөніндегі операциялар нәтижесінде топ шеккен мәмілелер бойынша шығындар борыштық немесе үлестік бағалы қағаздарды шығаруға байланысты шығындардан айырмашылығы олардың туындауына қарай шығыстарға жатқызылады.

Топты бақылайтын акционердің бақылауындағы кәсіпорындардағы үлестерді беру нәтижесінде туындайтын бизнесті біріктіру жөніндегі мәмілелер сатып алынған активтер мен міндеттемелер топтың бақылаушы акционерінің шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетілген олардың бұрынғы баланстық құны бойынша танылатындай болып ескеріледі.

(ii) Еншілес кәсіпорындар

Топ бақылайтын кәсіпорындар еншілес кәсіпорындар болып табылады. Топ инвестициялық объектіге қатысудан түсетін ауыспалы табыспен байланысты тәуекелдерге ұшыраған немесе осындай табысты алуға құқығы бар және осы табыстың шамасына ықпал ету мақсатында осы кәсіпорынға қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болған кезде топ еншілес кәсіпорынды бақылайды. Еншілес кәсіпорындардың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің көрсеткіштері бақылауды алған күннен бастап оны тоқтатқан күнге дейін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің құрамында көрсетіледі.

Еншілес компаниялар топтастыруға кіретін топтар өз қызметін әртүрлі портфельдік компанияларға инвестициялау бойынша міндеттемелерді инвестициялайтын және қабылдайтын кәсіпорын ретінде жүзеге асырады.

Топ портфельдік компанияларға жеке компаниялардың үлестік және биржалық емес үлестік қаржы құралдарын сатып алу немесе осы компанияларға қарыз қаражатын беру арқылы инвестициялайды. Портфельдік компаниялар Топ ұстап отырған борыштық құралдар бойынша ақшалай сыйақы төлей алады немесе сыйақыны ақшалай емес нысанда есептей алады немесе тиісті келісімдердің шарттарына сәйкес борыштық міндеттемелерді өтей алады.

Ақшалай дивидендтер портфельдік компаниялардың операциялық қызметінің нәтижелері негізінде төленуі мүмкін және дивидендтерді төлеу туралы шешім кейіннен топқа төленетін тиісті портфельдік Компанияның Директорлар кеңесінің қалауы бойынша қабылданады.

(iii) Қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындар нәтижелеріндегі үлес

Қаржылық және экономикалық саясатқа Топ айтарлықтай әсер ететін, бірақ топ бақыламайтын кәсіпорындар қауымдастырылған болып табылады. Егер Топ басқа кәсіпорында дауыс беру құқығының 20% - дан 50% - на дейін иелік етсе, айтарлықтай әсер ету орын алады деп саналады.

Топтың бірлескен бақылауы бар келісім объектілері бірлескен кәсіпорындар болып табылады, бұл ретте топ осы объектілердің таза активтеріне құқықтарға ие болады. Топтың бірлескен кәсіпорындардың активтеріне құқығы жоқ және олардың міндеттемелері бойынша жауап бермейді.

Топ венчурлік инвестицияларға маманданған ұйым болып табылатын тікелей кәсіпорын (немесе ол арқылы жанама түрде) ұстайтын қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды есепке алу үшін үлестік қатысу әдісін қолданбауға мүмкіндік беретін ХҚЕС (IAS) 28 ұсынатын босатуды қолданады. Мұндай кәсіпорындар ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілген қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға оларда бар инвестицияларды ескеруге құқылы.

Топ венчурлік инвестицияларға мамандандырылған ұйымның мәртебесіне сәйкес келеді деп санайды, өйткені топ келесі өлшемдерге сәйкес келеді:

- Топ қызметінің негізгі түрі ағымдағы кіріс, капитал құнының өсімінен пайда алу мақсатында қаражатты инвестициялау болып табылады;
- Топтың инвестициялық қызметін оның кез-келген басқа түрлерінен нақты және объективті түрде ажыратуға болады;

- Инвестициялар объектілері инвестордан тәуелсіз (дербес) әрекет ететін дербес бизнес-білім беру болып табылады.

Осылайша, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындардағы үлестер «Қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар» 28 ХҚЕС (IAS) көлемінен алып тастауға сәйкес өзгерістер кезең ішінде пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын құралдар ретінде ескеріледі.

(iv) Шоғырландыру кезінде алып тасталатын (жойылатын) операциялар

Топ ішіндегі қалдықтар мен операциялар, сондай-ақ топ ішіндегі операциялардан болған іске асырылмаған кірістер мен шығыстар элиминирленеді. Үлестік қатысу әдісімен ескерілетін Инвестициялар объектілерімен операциялар бойынша іске асырылмаған пайда тиісті инвестициялар объектісіндегі топтың қатысу үлесі шегіндегі инвестициялар құнын азайту есебінен элиминирленеді. Іске асырылмаған шығындар іске асырылмаған пайда сияқты тәртіппен, бірақ олар құнсыздандудың куәлігі болып табылғанша ғана жойылады.

(б) Шетел валютасы

Шетел валютасындағы операциялар операциялар жасалған күні қолданыста болған валюта бағамдары бойынша топтың құрамына кіретін кәсіпорындардың тиісті функционалдық валюталарына аударылады.

Есепті күнгі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданыста болған валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға аударылады. Шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтермен және міндеттемелермен жасалған операциялардан түскен пайда немесе шығын кезең ішіндегі пайыздар мен төлемдердің тиімді мөлшерлемесі бойынша есептелген шамаға түзетілген кезең басындағы жағдай бойынша функционалдық валютадағы амортизацияланған құн мен есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға аударылған шетел валютасындағы амортизацияланған құн арасындағы айырманы білдіреді.

Әділ құны бойынша бағаланатын шетел валютасымен көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер әділ құны айқындалған күні қолданыста болған валюта бағамдары бойынша функционалдық валютаға аударылады. Шетел валютасында көрсетілген және нақты шығындар бойынша көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер операция жасалған күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады. Шетел валютасына аудару нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмалар, айырма құнсызданду салдарынан туындаған жағдайларды қоспағанда, үлестік қаржы құралдарын аудару кезінде туындайтын айырмаларды қоспағанда, пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі, бұл жағдайда өзге жиынтық кірістің құрамында көрсетілген бағамдық айырмалар пайданың немесе залалдың құрамына қайта сыныпталады.

(в) Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына қолма-қол банкноттар мен монеталар, банктердегі бос қалдықтар («Ностро» үлгісіндегі шоттар), сондай-ақ әділ құнның өзгеруінің елеулі тәуекеліне ұшырамайтын және топ қысқа мерзімді міндеттемелерді реттеу үшін пайдаланатын бастапқы өтеу мерзімі 3 айдан кем жоғары өтімді қаржы активтері кіреді. Ақша қаражаты мен оның баламалары амортизацияланған құны бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

(г) «Кері репо» мәмілелері

Кері сату келісімдері (бұдан әрі – «кері репо мәмілелері») шеңберінде сатып алынған бағалы қағаздар «Ақша қаражаты және олардың баламалары» бабы бойынша көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасы арасындағы айырма пайыздық кірісті білдіреді және тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, «кері репо» мәмілесінің қолданылу кезеңі ішінде есептеледі. Егер кері сату міндеттемесімен сатып алу шарттары бойынша сатып алынған активтер үшінші тараптарға сатылса, бағалы қағаздарды қайтару міндеттемесі саудаға арналған міндеттеме ретінде көрсетіледі және әділ құны бойынша бағаланады.

(д) Пайыздық кірістер мен шығыстар

Тиімді пайыздық мөлшерлеме

Пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі. «Тиімді пайыздық мөлшерлеме» - бұл болашақ есептік ақшалай төлемдерді немесе қаржы құралының күтілетін қолданылу мерзімі ішінде түсімдерді мыналарға дейін дәл дисконттайтын мөлшерлеме:

- қаржы активінің жалпы баланстық құнына; немесе
- қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнына.

Кредиттік-құнсызданған активтер болып табылмайтын қаржы құралдары бойынша тиімді пайыздық ставканы есептеу кезінде Топ осы қаржы құралының барлық шарттық талаптарын назарға ала отырып, бірақ күтілетін кредиттік шығындарды есепке алмай, ақша қаражатының болашақ ағындарын бағалайды. Кредиттік-құнсызданған қаржы активтері үшін кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлеме күтілетін кредиттік шығындарды қоса алғанда, ақша қаражатының күтілетін болашақ ағындарының шамасын пайдалана отырып есептеледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлемені есептеу мәміле бойынша шығындарды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын төленген немесе алынған сыйақылар мен сомаларды қамтиды. Мәміле бойынша шығындар қаржы активін сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты қосымша шығындарды қамтиды.

Амортизацияланған құны және жалпы баланстық құны

Қаржы активінің немесе қаржылық міндеттеменің «амортизацияланған құны» - бұл борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдерді алып тастағанда, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген өтеу мерзімі басталған кезде көрсетілген бастапқы сома мен төленетін сома арасындағы айырманың жинақталған амортизациясының шамасын қоса алғанда немесе алып тастағанда, қаржылық актив немесе қаржылық міндеттеме бастапқы танылған кезде бағаланатын сома және қаржылық активтерге қатысты залалға арналған бағалау резервін (немесе құнсыздануға арналған резервті) ескере отырып түзетілген болуы тиіс.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын «қаржы активінің жалпы баланстық құны» – бұл залал үшін бағалау резервінің шамасына түзетілгенге дейінгі қаржы активінің амортизацияланған құны.

Пайыздық кіріс пен шығысты есептеу

Қаржы активі немесе қаржы міндеттемесі бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме қаржы активін немесе қаржы міндеттемесін бастапқы тану кезінде есептеледі. Пайыздық кіріс пен шығысты есептеу кезінде тиімді пайыздық мөлшерлеме активтің жалпы баланстық құнының (актив кредиттік-құнсызданған болып табылмаған кезде) немесе міндеттеменің амортизацияланған құнының шамасына қолданылады.

Алайда, бастапқы танылғаннан кейін кредиттік-құнсызданған болған қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс қаржы активінің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі. Егер қаржылық актив кредиттік-құнсызданған болып табылмаса, онда пайыздық кірісті есептеу жалпы баланстық құн негізінде қайтадан жүргізіледі.

Бастапқы тану кезінде кредиттік-құнсызданған қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс қаржылық активтің амортизацияланған құнының шамасына кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі. Мұндай активтер бойынша пайыздық кірісті есептеу, егер олар бойынша кредиттік тәуекел кейіннен азаятын болса да, жалпы баланстық құн негізінде жүзеге асырылмайды.

Қандай жағдайларда қаржы активтері кредиттік-құнсызданған болып табылатыны туралы ақпарат (e)(iv) бөлімінде берілген.

Ақпарат ұсыну

Пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған пайыздық кірістер амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бойынша, сондай-ақ өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы құралдары бойынша тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістерді қамтиды.

Пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған пайыздық шығыстар амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстарды қамтиды.

(е) Қаржылық активтер және қаржылық міндеттемелер

(i) Қаржы құралдарының жіктелуі

Бастапқы тану кезінде қаржы активі бағаланатын ретінде не амортизацияланған құны бойынша, не өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша, не пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша жіктеледі.

Қаржылық актив, егер ол төмендегі екі шартқа жауап берсе және топтың қалауы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелмесе ғана амортизацияланған құны бойынша бағаланады:

- актив мақсаты шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу үшін активтерді ұстап қалу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- қаржы активінің шарттық талаптарында борыштың негізгі сомасын және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздарды ғана төлеуді білдіретін ақша қаражаты ағындарының белгіленген мерзімдерде туындауы көзделген.

Борыштық құрал өзге жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша, егер ол төмендегі екі шартқа жауап берсе және топтың қалауы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелмесе ғана бағаланады:

- актив бизнес-модель шеңберінде ұсталады, оның мақсатына шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізіледі; және
- қаржы активінің шарттық талаптарында борыштың негізгі сомасын және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздарды ғана төлеуді білдіретін ақша қаражаты ағындарының белгіленген мерзімдерде туындауы көзделген.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша сияқты пайданың немесе залалдың құрамында танылатын мынадай баптарды қоспағанда, өзге жиынтық кіріс, пайда және шығындар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы активтері бойынша өзге жиынтық кіріс құрамында танылады:

- тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер;
- күтілетін кредиттік шығындар және құнсызданудан болған шығындардың қалпына келтірілген сомалары; және
- валюта бағамдарының өзгеруінен пайда немесе шығындар.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы активін тану тоқтатылған кезде бұрын өзге жиынтық кіріс құрамында танылған жинақталған пайда немесе шығын меншікті капитал құрамынан пайда немесе шығын құрамына қайта сыныпталады.

Барлық басқа қаржы активтері пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктеледі.

Бұдан басқа, бастапқы тану кезінде Топ өзінің қалауы бойынша кейіннен қайта сыныптау құқығынсыз кейіннен қайта сыныптау құқығынсыз амортизацияланған құны бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағалауға арналған критерийлерге жауап беретін қаржылық активті, егер бұл өзгеше пайда болатын есептік сәйкессіздікті жоюға немесе елеулі дәрежеде азайтуға мүмкіндік берсе, пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағалау санатына сыныптай алады.

Бизнес-модельді бағалау

Топ қаржылық құралдар портфелі деңгейінде актив ұсталатын бизнес-модельдің мақсатын бағалайды, өйткені бұл бизнесті басқару тәсілін және ақпарат басшылыққа қалай ұсынылатындығын жақсы көрсетеді. Топ келесі ақпаратты талдайды:

- Портфельді басқару үшін белгіленген саясаттар мен мақсаттар, сондай-ақ аталған саясатты іс жүзінде іске асыру. Атап айтқанда, басқару стратегиясы шартта көзделген пайыздық кірісті алуға, пайыздық мөлшерлемелердің белгілі бір құрылымын қолдауға, қаржы активтерін өтеу мерзімдерінің осы активтерді қаржыландыру үшін пайдаланылатын қаржылық міндеттемелерді өтеу мерзімдеріне сәйкестігін қамтамасыз етуге немесе активтерді сату арқылы ақша қаражатының ағындарын іске асыруға бағдарланған ба.
- Портфельдің тиімділігі қалай бағаланады және бұл ақпарат топ басшылығына қалай жеткізіледі.
- Бизнес-модельдің нәтижелілігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржы активтері) және осы тәуекелдерді басқару қалай жүзеге асырылады.
- Портфельді басқаруға жауапты менеджерлердің сыйақысы қалай жүзеге асырылады (мысалы, бұл сыйақы көрсетілген активтердің әділ құнына немесе шартта көзделген активтер бойынша алынған ақша қаражатының ағындарына байланысты ма).
- Өткен кезеңдердегі сатылымдардың жиілігі, көлемі және мерзімі, мұндай сатылымдардың себептері, сондай-ақ сатудың болашақ деңгейіне қатысты күтулер. Алайда, сату деңгейлері туралы ақпарат оқшауланбайды, бірақ топ мәлімдеген қаржылық активтерді басқару мақсатына қалай қол жеткізілетінін және ақша ағындары қалай жүзеге асырылатындығын бірыңғай тұтас талдау аясында қарастырылады.

Сауда үшін ұсталатын немесе басқарылуы жүзеге асырылатын және нәтижелілігі әділ құн негізінде бағаланатын қаржы активтері пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланады, өйткені олар шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу мақсатында да, шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу, сол сияқты қаржы активтерін сату мақсатында да ұсталмайды.

Шартта көзделген ақша қаражатының ағындары тек негізгі сома мен пайыздарды төлеу болып табылатындығын бағалау

Осы бағалаудың мақсаттары үшін «негізгі сома» қаржы активін бастапқы тану кезінде оның әділ құны ретінде айқындалады. «Пайыздар» ақшаның уақытша құны үшін, белгілі бір уақыт кезеңі ішінде өтелмеген негізгі сомаға қатысты кредиттік тәуекел үшін және кредиттеуге байланысты басқа да негізгі тәуекелдер мен шығындар (мысалы, өтімділік тәуекелі және әкімшілік шығындар) үшін өтеу ретінде айқындалады, сондай-ақ пайда маржасын қамтиды.

Шартта көзделген ақша қаражатының ағындары тек негізгі соманың және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне пайыздардың төлемдері болып табылатындығын бағалау кезінде («SPPI критерийі») топ қаржы құралының шарттық талаптарын талдайды. Бұл қаржы активі талданып отырған талапты қанағаттандырмайтындай, шарт бойынша ақша қаражаты ағындарының мерзімін немесе сомасын өзгерте алатын қандай да бір талаптың қаржы активі жөніндегі шарт талаптарында көзделгенін бағалауды қамтиды.

Бағалау жүргізу кезінде топ назарға алады:

- қозғаушы күш әсері бар шарттар (левередж);

- мерзімінен бұрын өтеу және қолданылу мерзімін ұзарту туралы шарттар;
- топтың талаптарын белгілі бір активтер бойынша ақша ағындарымен шектейтін шарттар (мысалы, «регресс құқығынсыз» активтер);
- ақшаның уақытша құны үшін өтеудің өзгеруіне әкелетін шарттар – мысалы, пайыздық мөлшерлемелерді мерзімді негізде қайта қарау.

«Регресс құқығынсыз» қаржы активтері

Кейбір жағдайларда қаржылық активтер топтың талабын белгілі бір активтерден ақша ағындарымен шектейді (қаржылық активтер «регресс құқығынсыз»). Топ қаржы активтерінің «регресс құқығынсыз» SPP1 критерийіне сәйкестігін бағалау кезінде пайымдауды қолданады. Мұндай пайымдауды қалыптастыру кезінде топ әдетте келесі ақпаратты талдайды:

- тиісті шартта кредит бойынша ақшалай төлемдердің нақты сомалары мен мерзімдері көзделме;
- кепілмен қамтамасыз етілген қаржы активінің сомасына қатысты кепілмен қамтамасыз етудің әділ құны;
- кепілмен қамтамасыз ету құнының төмендеуіне қарамастан, борышкердің шартта көзделген төлемдерді жүзеге асыруды жалғастыру мүмкіндігі немесе ниеті;
- борышкер жеке тұлға немесе операциялық қызметті шынымен жүргізетін ұйым немесе арнайы мақсаттағы ұйым бола ма;
- кепілмен қамтамасыз ету борышкердің барлық активтерін немесе олардың елеулі бөлігін қандай шамада білдіреді; және
- топ базалық актив (активтер) құнының өсуінен пайда ала ма

Қайта жіктеу

Бастапқы танудан кейін қаржы активтерін жіктеу топтың қаржы активтерін басқару бойынша өзінің бизнес-моделін өзгерткеннен кейінгі кезеңнен басқа өзгермейді.

(ii) Тануды тоқтату

Қаржылық активтер

Топ қаржы активтерін тануды осы активтен ақша қаражатының ағындарына шартта көзделген құқықтардың қолданылу мерзімі аяқталғанда не ол екінші тарапқа осы қаржы активіне меншік құқығымен байланысты немесе Топ не беретін, не сақтайтын барлық тәуекелдер мен пайдалар іс жүзінде берілетін мәміле нәтижесінде осы активтен ақша қаражатының ағындарын алу құқығын берген кезде осы қаржы активіне меншік құқығымен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалар іс жүзінде осы қаржы активіне бақылауды сақтамайтын кезде тоқтатады.

Қаржы активін тану тоқтатылған кезде активтің баланстық құны (немесе танылуы тоқтатылған активтің бір бөлігіне бөлінген баланстық құны) мен алынған өтем сомасы (i) (өзіне қабылданған жаңа міндеттеменің шамасын шегергендегі алынған жаңа активтің шамасын қоса алғанда) және (ii) Қазақстан Республикасының аумағында танылған кез келген жинақталған пайда немесе залал арасындағы айырма пайданың немесе шығынның құрамында танылады.

Топ қаржы активіне меншік құқығымен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды сақтамайтын не бермейтін және берілген активті бақылауды сақтайтын мәмілелерде ол активті Топтың берілген актив құнының өзгеру тәуекеліне ұшырағыштық дәрежесі ретінде айқындалатын, активке үздіксіз қатысуын сақтаған дәрежеде тануды жалғастырады.

Қаржылық міндеттемелер

Топ ол бойынша шарттық міндеттемелер орындалған, күші жойылған немесе тоқтатылған кезде қаржылық міндеттемені тануды тоқтатады.

(iii) **Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің талаптарын түрлендіру**

Қаржылық активтер

Егер қаржы активінің шарттары өзгерсе, топ осындай түрлендірілген актив бойынша ақша қаражатының ағындары айтарлықтай ерекшеленетінін бағалайды. Егер ақша қаражатының ағындары айтарлықтай ерекшеленетін болса («шарттардың елеулі түрленуі»), онда бастапқы қаржы активі бойынша шартта көзделген ақша қаражатының ағындарына құқықтар мерзімі өткен деп есептеледі. Бұл жағдайда бастапқы қаржы активін тану тоқтатылады және жаңа қаржы активі әділ құн бойынша есепте, оған қоса мәміле бойынша тиісті шығындар танылады.

Қолданыстағы қаржылық активтер немесе қаржылық міндеттемелер бойынша ақша қаражаты ағындарының шамасының өзгеруі, егер олар шарттың ағымдағы талаптарының салдары болып табылса, талаптардың модификациясы болып саналмайды.

Топ шарттардың модификациясы елеулі болып табыла ма, яғни бастапқы қаржы активі бойынша ақша қаражатының ағындары және түрлендірілген немесе оны ауыстырған қаржы активі бойынша ақша қаражатының ағындары айтарлықтай ерекшелене ме, соны сандық және сапалық бағалауды жүргізеді. Топ сапалық факторларды, сандық факторларды және сапалық және сандық факторлардың жиынтық әсерін талдай отырып, жағдайлардың модификациясының маңыздылығын сандық және сапалық бағалайды. Егер ақша қаражатының ағындары айтарлықтай өзгеше болса, онда бастапқы қаржы активі бойынша шартта көзделген ақша қаражатының ағындарына құқықтар мерзімі өткен деп есептеледі. Осы бағалауды жүргізу кезінде топ ұқсас қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтатуға қатысты нұсқауларды басшылыққа алады.

Топ келесі сапалық факторлардың негізінде шарттарды өзгерту маңызды деген қорытындыға келеді:

- қаржы активі валютасының өзгеруі;
- қамтамасыз ету түрін немесе активтің сапасын арттырудың басқа құралдарын өзгерту.

Егер модификация эмитенттің қаржылық қиындықтарына байланысты болса, онда мұндай модификацияның мақсаты, әдетте, бастапқы активтен айтарлықтай ерекшеленетін шарттарда жаңа активті құру (беру) емес, шарттың бастапқы талаптарына сәйкес актив құнының барынша жоғары ықтимал сомасында өтеу болып табылады. Егер Топ қаржылық активті қолданыстағы шартта көзделген ақша қаражатының ағындарының бір бөлігін кешіретіндей етіп түрлендіруді жоспарласа, онда ол түрлендіру жүргізілгенге дейін осы активтің бір бөлігін есептен шығаруға болмайтындығын талдауға тиіс (есептен шығаруға қатысты саясатты төменде қараңыз).

Бұл тәсіл сандық бағалау нәтижесіне әсер етеді және мұндай жағдайларда тиісті қаржы активін тануды тоқтату критерийлері әдетте сақталмайтындығына әкеледі. Топ, сондай-ақ өткізеді сапалы баға болып табылатындығына түрлендіру жағдайларын едәуір.

Егер амортизацияланған құны бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активінің шарттарын түрлендіру осы қаржы активін тануды тоқтатуға әкеп соқпаса, онда Топ осы актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, осы активтің жалпы баланстық құнын қайта есептейді және пайда немесе шығын құрамындағы модификациядан пайда немесе шығын ретінде туындаған айырманы таниды.

Өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар қаржы активтеріне қатысты модификациядан түскен пайданы немесе залалды есептеу кезінде пайдаланылатын бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме модификация жүргізілген кездегі ағымдағы нарықтық жағдайларды көрсету үшін түзетіледі. Келтірілген шығындар немесе төленген комиссиялар және осындай түрлендіру шеңберінде туындаған алынған комиссиялық сыйақылар түрлендірілген қаржы активінің жалпы баланстық құнын түзетеді және түрлендірілген қаржы активінің қалған қолданылу мерзімі ішінде амортизацияланады.

Егер мұндай модификация эмитенттің қаржылық қиындықтарына байланысты болса, онда тиісті пайда немесе шығын құнсызданудан болатын шығындар құрамында ұсынылады. Қалған жағдайларда тиісті пайда немесе шығын тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер құрамында ұсынылады.

Қаржылық міндеттемелер

Топ қаржылық міндеттемені тануды оның шарттары түрлендірілген міндеттеме бойынша ақша қаражатының ағындарының шамасы айтарлықтай өзгертіндей өзгерген кезде тоқтатады. Бұл жағдайда түрлендірілген шарттары бар жаңа қаржылық міндеттеме әділ құны бойынша танылады. Бұрынғы қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен түрлендірілген шарттары бар жаңа қаржылық міндеттеменің құны арасындағы айырма пайданың немесе залалдың құрамында танылады. Төленген өтем, егер бар болса, берілген қаржылық емес активтерді және жаңа түрлендірілген қаржылық міндеттемені қоса алғанда, өзіне қабылданған міндеттемелерді қамтиды.

Топ сапалық факторларды, сандық факторларды және сапалық және сандық факторлардың жиынтық әсерін талдай отырып, жағдайлардың модификациясының маңыздылығын сандық және сапалық бағалайды. Топ келесі сапалық факторлардың негізінде шарттарды өзгерту маңызды деген қорытындыға келеді:

- қаржылық міндеттеме валютасының өзгеруі;
- қамтамасыз ету түрін немесе міндеттеме сапасын арттырудың басқа да құралдарын өзгерту;
- айырбастау шартын қосу;
- қаржылық міндеттеменің бағыныстылығының өзгеруі.

Сандық бағалауды жүргізу мақсаттары үшін егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған алынған комиссиялық сыйақыны шегергендегі комиссиялық сыйақы төлеуді қоса алғанда, жаңа шарттарға сәйкес ақша қаражаты ағындарының келтірілген құны бастапқы қаржылық міндеттеме бойынша қалған ақша қаражаты ағындарының дисконтталған келтірілген құнынан кемінде 10% - ға ерекшеленетін болса, шарттар айтарлықтай өзгеше болып есептеледі.

Егер шарттарды түрлендіру (немесе қаржылық міндеттемені ауыстыру) қаржылық міндеттемені тануды тоқтатуға әкелмесе, Топ шарттардың модификациясы қаржы активін тануды тоқтатуға алып келмейтін жағдайларда қаржы активінің жалпы баланстық құнын түзетуге қатысты тәсілмен келісілетін есеп саясатын қолданады, - яғни Компания осындай түрлендіру (немесе қаржылық міндеттемені ауыстыру) нәтижесінде туындайтын қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнын шарттарды түрлендіру (немесе қаржылық міндеттемені ауыстыру) күніне пайда немесе шығын құрамында кез келген түзетуді таниды.

Егер қаржы активінің шарттары өзгерсе, топ осындай түрлендірілген актив бойынша ақша қаражатының ағындары айтарлықтай ерекшеленетінін бағалайды. Егер ақша қаражатының ағындары айтарлықтай ерекшеленетін болса, онда бастапқы қаржы активі бойынша шартта көзделген ақша қаражатының ағындарына құқықтар мерзімі өткен болып есептеледі. Бұл жағдайда бастапқы қаржы активін тану тоқтатылады және жаңа қаржы активі әділ құн бойынша есепте, оған қоса мәміле бойынша тиісті шығындар танылады.

Егер қаржы активі шарттарының модификациясы эмитенттің қаржылық қиындықтарына байланысты болса және модификация активті тануды тоқтатуға әкелмесе, онда активтің құнсыздану сомасын бағалау кезінде модификацияға дейінгі пайыздық мөлшерлеме пайдаланылады.

(iv) Құнсыздану

4-ескертпені де қараңыз.

Топ амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы құралдары бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін таниды.

Үлестік құралдарға инвестициялар бойынша құнсызданудан болған шығын танылмайды.

Топ резерв сомасы 12 айлық күтілетін кредиттік залалдарға тең болатын мынадай құралдарды қоспағанда, барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдарға тең сомادا күтілетін кредиттік залалдарға бағалау резервтерін таниды:

- есепті күнгі жағдай бойынша кредиттік тәуекелі төмен борыштық инвестициялық бағалы қағаздар; және
- олар бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай жоғарыламаған өзге қаржы құралдары (4-ескертпені қараңыз).

Топ егер оның несиелік рейтингі әлемде жалпы қабылданған «инвестициялық сапа» рейтингісіне сәйкес келсе, борыштық бағалы қағаздың несиелік тәуекелі төмен деп санайды.

12 айлық күтілетін кредиттік шығындар («12 айлық ККШ») – есепті күннен кейін 12 ай ішінде болуы мүмкін қаржы құралы бойынша дефолт оқиғалары салдарынан күтілетін кредиттік шығындардың бір бөлігі. 12 айлық ККШ танылатын қаржы құралдары «1-кезең» қаржы құралдарына жатады.

Бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік шығындар («бүкіл мерзім үшін ККШ») оның қолданылуының барлық күтілетін мерзімі ішінде қаржы құралы бойынша дефолттың барлық ықтимал оқиғаларының нәтижесінде ККШ ретінде айқындалады. ККШ бүкіл мерзім ішінде таныған, сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған активтер болып табылмайтын қаржы құралдары «2-кезең» (егер қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай жоғарылаған, бірақ қаржы құралы кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын жағдайда) және «3-кезең» қаржы құралдарына жатады (егер қаржы құралы кредиттік-құнсызданған болып табылған жағдайда).

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау

Күтілетін кредиттік шығындар дефолттың басталу ықтималдығының дәрежесі бойынша мөлшерленген кредиттік шығындардың есептік бағасын білдіреді. Олар келесідей бағаланады:

- *есепті күнгі жағдай бойынша кредиттік-құнсызданбаған болып табылмайтын қаржы активтеріне қатысты:* ақша қаражатының барлық күтілетін толық алынбауының келтірілген құны ретінде (яғни шартқа сәйкес Топқа тиесілі ақша қаражатының ағындары мен топ алуды күтетін ақша қаражатының ағындары арасындағы айырма);
- *есепті күнгі жағдай бойынша кредиттік-құнсызданған болып табылатын қаржы активтеріне қатысты:* активтердің жалпы баланстық құны мен ақша қаражатының болашақтағы есептік ағындарының келтірілген құны арасындағы айырма ретінде.

Қайта құрылымдалған қаржылық активтер

Тараптардың келісімі бойынша қаржы активінің шарттары қайта қаралған немесе қаржы активінің шарттары өзгертілген немесе эмитенттің қаржылық қиындықтары себебінен қолданыстағы қаржы активі жаңасымен ауыстырылған жағдайда, осы қаржы активін тануды тоқтату қажеттілігі тұрғысынан бағалау жүргізіледі және күтілетін кредиттік шығындар былайша бағаланады:

- Егер күтілетін қайта құрылымдау қолда бар активті тануды тоқтатуға әкелмесе, онда түрлендірілген қаржы активі бойынша ақша қаражатының күтілетін ағындары қолда бар актив бойынша ақша қаражатының толық алынбаған сомасының есебіне енгізіледі.
- Егер күтілетін қайта құрылымдау қолданыстағы активті тануды тоқтатуға әкеп соғатын болса, онда жаңа активтің күтілетін әділ құны оны тануды тоқтатқан сәтте қолданыстағы актив бойынша ақша қаражатының түпкілікті ағыны ретінде қаралады. Бұл сома қолданыстағы қаржы активі бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, тануды тоқтатудың күтілетін күнінен есепті күнге дейінгі кезең үшін дисконтталатын қолданыстағы қаржы активі бойынша ақша қаражатын толық алмау сомасының есебіне енгізіледі.

Кредиттік-құнсызданған қаржы активтері

Әрбір есепті күнге Топ амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін және басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін борыштық қаржы активтерін олардың кредиттік құнсыздануы тұрғысынан бағалауды жүргізеді. Қаржы активі осындай қаржы активі бойынша болашақ ақша қаражатының есеп айырысу ағындарына теріс әсер ететін бір немесе бірнеше оқиғалар болған кезде «кредиттік-құнсызданған» болып табылады.

Қаржы активінің кредиттік құнсыздануының куәлігі, атап айтқанда, мынадай бақыланатын деректер болып табылады:

- эмитенттің елеулі қаржылық қиындықтары;
- шарт талаптарын бұзу, мысалы дефолт немесе төлемнің мерзімін өткізіп алу;
- топтың өзге жағдайларда ол қарамайтын шарттарда қарызды немесе аванстық төлемді қайта құрылымдауы;
- қарыз алушының банкроттығы немесе өзге де қаржылық қайта ұйымдастырылуы ықтималдығының туындауы;
- қаржылық қиындықтар нәтижесінде бағалы қағаздар үшін белсенді нарықтың жоғалуы.

Қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлауы салдарынан талаптары қайта қаралған құрал, егер шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алмау тәуекелінің айтарлықтай төмендегені және құнсызданудың басқа да белгілері жоқ екендігі туралы куәлік болмаса ғана, әдетте, кредиттік-құнсызданған болып есептеледі. Бұдан басқа, 90 күн немесе одан көп мерзімге мерзімі өткен қаржы құралдары кредиттік-құнсызданған болып есептеледі.

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте күтілетін кредиттік залалдарға бағалау резервін ұсыну

Күтілетін кредиттік залалдарға арналған бағалау резервінің сомалары қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте мынадай түрде ұсынылған:

- *амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері*: осы активтердің жалпы баланстық құнын азайту ретінде;
- *басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар*: шығындарға арналған бағалау резерві қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, өйткені бұл активтердің баланстық құны олардың әділ құны болып табылады. Алайда шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы әділ құнның өзгеру резервінің құрамында ашылады және танылады.

Есептен шығару

Қаржы активтері оларды өтеудің негізді күтулері болмаған кезде есептен шығаруға жатады (ішінара немесе толық сомада). Әдетте, бұл топ қарыз алушыда есептен шығаруға жататын берешек сомасын өтеу үшін жеткілікті көлемде ақша қаражатының ағындарын генерациялай алатын активтер немесе кіріс көздері жоқ екенін анықтаған жағдай. Алайда есептен шығарылған қаржы активтеріне қатысты топ тиесілі сомаларды өтеу жөніндегі саясатқа сәйкес берешекті өндіріп алу жөніндегі қызметті жүзеге асыруды жалғастыра алады.

(ж) Кіріктірілген туынды құралдар

Туынды құралдарды басқа шарттық келісімге («негізгі шарт») кіріктіруге болады. Топ есепте негізгі шарттан бөлек салынған туынды құралды көрсетеді, егер:

- негізгі шарт 9 ХҚЕС (IFRS) қолдану саласына жататын актив болып табылмайды;
- негізгі шарттың өзі пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалау санатына жатпайды;

- кіріктірілген туынды құралдың шарттары, егер олар жеке шартта болса, туынды құралдың анықтамасына сәйкес келеді; және
- кіріктірілген туынды құралдың экономикалық сипаттамалары мен тәуекелдері негізгі шарттың экономикалық сипаттамалары мен тәуекелдерімен тығыз байланысты емес.

Бөлінген жапсарлас туынды құралдар барлық өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланады.

(з) Негізгі құралдар

(i) Тану

Негізгі құралдардың объектілері жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша қаржылық есептілікте көрсетілген.

Егер негізгі құралдардың объектісі пайдалы қызмет мерзімі әртүрлі бірнеше компоненттерден тұратын болса, мұндай компоненттер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

(ii) Тозу

Негізгі құралдар бойынша амортизация оларды пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Амортизация объектіні сатып алған күннен бастап, ал шаруашылық тәсілмен салынған негізгі құралдардың объектілері үшін – объектінің құрылысы аяқталған және оның пайдалануға дайын болған сәттен бастап есептеледі. Жер учаскелері бойынша амортизация есептелмейді. Негізгі құралдардың әртүрлі объектілерінің пайдалы қызмет мерзімі келесідей ұсынылуы мүмкін:

көлік құралдары	8 жылдан 10 жылға дейін;
бағдарламалық қамтамасыз ету өзгелері	3 жылдан 8 жылға дейін; 2 жылдан 10 жылға дейін.

(и) Материалдық емес активтер

Сатып алынған материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуге лицензиялар сатып алуға және оны енгізуге арналған шығындар тиісті материалдық емес активтің құнына капиталдандырылады. Материалдық емес активтер бойынша Амортизация олардың пайдалы пайдаланылуының болжамды мерзімі ішінде тозуды біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Материалдық емес активтерді пайдалы пайдалану мерзімі 5 жылды құрайды.

(к) Акционерлік капитал

(i) Қарапайым акциялар

Қарапайым акциялар меншікті капитал ретінде жіктеледі. Қарапайым акциялар эмиссиясымен тікелей байланысты қосымша шығындар барлық салықтарды шегергенде меншікті капиталдың азаюы ретінде көрсетіледі.

(ii) Дивидендтер

Топтың дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының реттеуіне жатады.

Қарапайым акциялар бойынша дивидендтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте олардың жариялануына қарай бөлінбеген пайданы пайдалану ретінде көрсетіледі.

(л) Салық салу

Табыс салығының сомасы ағымдағы салық сомасын және кейінге қалдырылған салық сомасын қамтиды. Табыс салығы өзге жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе тиісінше өзге жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін капитал шоттарында тікелей көрсетілетін меншік иелерімен жасалатын операцияларға жататын сомаларды қоспағанда, пайданың немесе залалдың құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы табыс салығы есепті күнгі жағдай бойынша қолданыста болған немесе іс жүзінде қолданысқа енгізілген табыс салығы бойынша мөлшерлемелерді, сондай-ақ өткен есепті жылдардағы табыс салығының сомасын нақтылау нәтижесінде туындаған міндеттемелер сомасын ескере отырып, жыл ішіндегі салық салынатын пайданың болжамды мөлшерін негізге ала отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері оларды шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсету мақсаттары үшін айқындалатын активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен олардың салық базасы арасында туындайтын уақытша айырмаларға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салықтарды есептеу кезінде мынадай уақытша айырмалар ескерілмейді: салық салынатын пайданы азайтпайтын гудвилл; бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға да әсер етпейтін активтердің немесе міндеттемелердің бастапқы көрінісі; бас компания уақытша айырманы қалпына келтіру мерзімдерін бақылай алатын және осы айырманы азайту ықтималдығы бар еншілес кәсіпорындарға салынатын инвестицияларға байланысты уақытша айырмалар. жақын болашақта уақытша айырмашылық іске асырылмайды.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін есептеу топтың есепті кезеңнің соңына активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын өтеуді немесе өтеуді жоспарлап отырған тәсіліне байланысты болатын салық салдарын көрсетеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің шамасы есепті күнгі жағдай бойынша қолданыстағы немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша айырмаларды қалпына келтіру сәтінде болашақта қолданылатын салық мөлшерлемелеріне сүйене отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активі оған қатысты тиісті уақытша айырмалар мен пайдаланылмаған салық шығындары мен кредиттер іске асырылуы мүмкін салық салынатын пайданы алудың жоғары ықтималдығы бар шамада ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық активтерінің шамасы тиісті салық пайдасын өткізу мүмкін болмайтын бөлігінде төмендейді.

(м) Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер

Ағымдағы шаруашылық қызметті жүзеге асыру барысында топ инвестициялар бойынша пайдаланылмаған міндеттемелерді қамтитын инвестициялық сипаттағы міндеттемелерді өзіне қабылдайды. Инвестициялар бойынша міндеттемелерді қабылдау кезіндегі шығындар бойынша резервтер шығындардың басталуы ықтимал деп есептелгенде және оларды сенімді бағалауға болатын кезде танылады.

(н) Жалдау

Шарт жасасу кезінде топ Шарттың тұтастай немесе оның жекелеген компоненттерінің жалдау шарты болып табылатындығын бағалайды.

Шарт жалдау шарты болып табылады немесе егер осы Келісім бойынша белгілі бір уақыт ішінде сәйкестендірілген активтің пайдаланылуын бақылау құқығы өтеудің орнына берілсе жалдау компонентін қамтиды.

(і) Топ жалға алушы ретінде

Жалдау құрамдаушы бар шарттың қолданылуы немесе модификациясы басталған кезде топ шартта көзделген өтемді оның оқшауланған мәміленің салыстырмалы бағасы негізінде жалдаудың әрбір құрамдаушына бөледі.

Топ активті пайдалану құқығы және жалдау басталған күнгі жалдау бойынша міндеттеме нысанында таниды. Пайдалану құқығы нысанындағы актив базалық активті демонстрацияда және ауыстыру, базалық активті немесе ол орналасқан учаскені қалпына келтіру кезінде туындайтын шығындардың бағалау шамасына және келтірілген бастапқы тікелей шығындарға ұлғайтылған, жалдауды бастау күніне немесе осындай күнге дейін жасалған жалдау төлемдерінің шамасына түзетумен жалдау бойынша міндеттеменің бастапқы шамасын құрайтын, жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегергендегі бастапқы күн бойынша бастапқыда бағаланады.

Кейіннен есепке алу кезінде пайдалану құқығы нысанындағы актив жалдау басталған күннен бастап жалдау мерзімі аяқталғанға дейін желілік әдіспен амортизацияланады. Бұған қосымша пайдалану құқығы нысанындағы активтің құны ол болған кезде құнсызданудан болатын шығындардың шамасына кезең-кезеңімен төмендетіледі, сондай-ақ жалдау бойынша міндеттемеге белгілі бір қайта бағалау жүргізу кезінде түзетіледі.

Жалдау жөніндегі міндеттеме бастапқыда жалдаудың басталу күніне төленбеген, жалдау шартында кепілге салынған пайыздық ставканы пайдалана отырып дисконтталған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша немесе егер мұндай ставканы оңай анықтау мүмкін болмаса, Топтың қосымша қарыз қаражатын тарту ставкасын пайдалана отырып бағаланады. Әдетте, Топ қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін дисконттау мөлшерлемесі ретінде пайдаланады.

Жалдау жөніндегі міндеттеме кейінгі есепке алу кезінде тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша бағаланады. Егер болашақ жалдау төлемдері өзгерсе, ол қайта бағаланады.

Топ активтерді төмен құны бар активтерді жалдау шарттары мен қысқа мерзімді жалдау шарттарына қатысты пайдалану құқығы және жалдау бойынша міндеттемелер нысанында танымау туралы шешім қабылдады. Топ осындай шарттарға сәйкес жүзеге асырылатын жалдау төлемдерін жалдау мерзімі ішінде желілік әдіспен шығыс ретінде таниды.

(o) Мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялар-бұл үкімет, мемлекеттік агенттіктер және мемлекеттік ұйымдар ресурстарды топқа өткен немесе болашақта топтың қызметіне қатысты белгілі бір шарттарды орындау үшін ауыстыру түрінде беретін көмек. Егер топ олармен байланысты барлық шарттарды орындайтынына және көрсетілген субсидияларды алатынына негізделген сенім болмаса, мемлекеттік субсидиялар танылмайды. Өтеуді талап етуі мүмкін шарттар болған кезде субсидиялар міндеттемелер құрамында танылады.

Нарықтық бағадан төмен сыйақы мөлшерлемесі бойынша мемлекеттік қарыз алудан түсетін пайда мемлекеттік субсидия ретінде ескеріледі. Сыйақы мөлшерлемесінен түсетін пайда нарықтық құннан төмен қарыздың бастапқы баланстық құны мен түсімдер сомасы арасындағы айырма ретінде бағаланады.

Мемлекеттік субсидиялар топ өтеуге арналған субсидиялар қаражаты тиісті шығындарды шығыстар ретінде танитын кезеңдер ішінде жүйелі негізде пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

(п) Жаңа стандарттар мен түсіндірулер

Пайдалануға әлі қабылданбаған жаңа стандарттар мен түсініктемелер

Бірқатар жаңа стандарттар 2022 жылғы 1 қаңтардан кейін басталатын, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігі бар жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. Алайда, топ осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде жаңа және өзгертілген стандарттарға мерзімінен бұрын көшуді жүзеге асырмады.

Стандарттарға келесі түзетулер мен түсіндірулер Топтың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде:

- Ауыртпалықты шарттар-шартты орындауға арналған шығындар (ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер 37).

- Бір мәміленің (ХҚЕС (IAS) түзетулері 12) салдарынан туындайтын активтер мен міндеттемелерге жататын кейінге қалдырылған салық.
- 30 жылғы 2021 маусымнан кейінгі кезеңдерге әсер ететін COVID-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша жеңілдіктер (ХҚЕС-ке түзету (IFRS) 16).
- ХҚЕС жыл сайынғы жетілдіру, 2018-2020 жылдар кезеңі-түрлі стандарттар.
- Негізгі құралдар: мақсаты бойынша пайдаланғанға дейінгі түсімдер (ХҚЕС (IAS) 16 түзетулер) «Негізгі құралдар»).
- Қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негіздеріне сілтемелер (ХҚЕС-ке түзетулер (IFRS) 3).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу (ХҚЕС (IAS) түзетулер 1).
- Есеп саясатын ашу (ХҚЕС (IAS) 1-ге және ХҚЕС бойынша 2-практикалық ұсынымдарға түзетулер).
- Бухгалтерлік бағалауды айқындау (ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер 8).

2021 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген жаңа түсіндірмелер

Бірқатар жаңа түсіндірулер 2021 жылғы 1 қаңтардан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енді. Осы түсіндірмелерді қолдану Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ.

4 Қаржылық тәуекелдерді талдау

Осы ескертпеде Топтың қаржылық тәуекелдерге ұшырағыштығы туралы ақпарат берілген. Қаржы тәуекелдерін басқару бойынша топ қолданатын саясат туралы ақпарат 21-ескертпеде берілген.

Кредиттік тәуекел - күтілетін кредиттік залалдар сомасы

Құнсыздануды бағалау үшін пайдаланылған бастапқы деректер, жорамалдар және әдістер

Есеп саясатының сипаттамасын 3(e)(iv) ескертпеде қараңыз.

Кредиттік тәуекелдің едәуір артуы

Қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекелдің бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай жоғарылауының орын алғанын бағалау кезінде топ орынды және шамадан тыс шығындарсыз немесе күш салусыз қолжетімді негізделген және расталатын ақпаратты қарайды. Бағалау сандық және сапалық ақпаратты, сондай-ақ топтың тарихи тәжірибесіне, кредиттік сапаны сараптамалық бағалауға және болжамды ақпаратқа негізделген талдауды қамтиды.

Бағалаудың мақсаты салыстыру арқылы кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияға қатысты кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуының орын алғанын анықтау болып табылады:

- есепті күнгі жағдай бойынша барлық мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығы; және
- кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияны бастапқы тану кезінде уақыттың осы сәтіне қатысты есептелген барлық мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығы (егер орынды болса, мерзімінен бұрын өтеуге қатысты күтулердің өзгеруін ескере отырып түзетілген).

Топ кредиттік тәуекелге ұшыраған әрбір позицияға дефолт тәуекелін болжау үшін пайдаланылатын түрлі деректер негізінде, сондай-ақ кредиттік сапаға қатысты сараптамалық пікір қолдану арқылы кредиттік тәуекелдің тиісті рейтингін береді. Кредиттік тәуекелдің рейтингтері дефолттың басталу тәуекелінің индикаторы болып табылатын сапалық және сандық факторларды пайдалана отырып айқындалады. Бұл факторлар кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияның сипатына және борышкердің түріне байланысты өзгереді.

Кредиттік тәуекел рейтингтері дефолт қаупі несие тәуекелінің нашарлауына байланысты экспонент бойынша өсетіндей анықталады және калибрленеді – мысалы, кредиттік тәуекелдің 1 және 2 рейтингтері арасындағы айырмашылық кредиттік тәуекелдің 2 және 3 рейтингтері арасындағы айырмашылықтан аз.

Кредиттік тәуекелге ұшыраған әрбір позиция қарыз алушы туралы қолда бар ақпараттың негізінде бастапқы тану күніне кредиттік тәуекелдің белгілі бір рейтингіне жатады. Кредиттік тәуекелге ұшыраған позициялар тұрақты мониторингке жатады, бұл бастапқы тану кезінде кредиттік тәуекел рейтингінен өзгеше рейтинг позициясын беруге әкелуі мүмкін. Мониторинг әдетте келесі деректерді талдауды қамтиды:

- Эмитенттер туралы ақпаратты мерзімді негізде талдау нәтижесінде алынған ақпарат-мысалы, аудиттелген қаржылық есептілік, басқарушылық есептілік, бюджеттер, болжамдар мен жоспарлар;
- Кредиттік рейтингтік агенттіктердің деректері, баспасөздегі жарияланымдар, сыртқы кредиттік рейтингтердің өзгеруі туралы ақпарат;
- Мерзімі өткен берешектің мәртебесі туралы ақпаратты қоса алғанда, төлемдер туралы ақпарат;
- Эмитенттің қызметін немесе оның шаруашылық қызметін жүзеге асырудың саяси, нормативтік және технологиялық ортасындағы нақты және күтілетін елеулі өзгерістер.

Дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын құру

Кредиттік тәуекел рейтингтері кредиттік тәуекелге ұшырайтын позициялар үшін дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын құру кезіндегі негізгі бастапқы деректер болып табылады. Топ өнім мен эмитенттің түріне, сондай-ақ кредиттік тәуекел рейтингіне байланысты талданатын кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияларға қатысты дефолт деңгейі туралы мәліметтерді жинайды.

Кредиттік тәуекелдің едәуір артуының бар-жоғын анықтау

Кредиттік тәуекелдің едәуір артуын айқындау критерийлері портфельге байланысты әр түрлі және дефолт ықтималдығы көрсеткіші мәндерінің сандық өзгерістерін де, сапалық факторларды да, оның ішінде мерзімі өткен мерзімі бойынша «шектеуші» белгісін де қамтиды.

Егер топ эмитенттің кредиттік рейтингі бастапқы танылған сәттен бастап 2 тармаққа және одан да көп төмендегенін анықтаса, топ кредиттік тәуекелге ұшыраған нақты позиция бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай өсті деп есептейді.

Кредиттік сапаны сараптамалық бағалау негізінде және мүмкіндігінше Топтың бұған әсерін сандық тәуекел шеңберінде толық шамада анықтау мүмкін болмайтын кредиттік тәуекелдің елеулі жоғарылауының индикаторы болып табылатын белгілі бір сапалық көрсеткіштер көрсетілсе, қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі артуы орын алды деген қорытынды жасауға болады. талдау.

Топ қаржы активі бойынша кредиттік тәуекелдің бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай жоғарылағанын куәландыратын «шектеуші» белгісі ретінде осы актив бойынша 30 күннен астам мерзімі өткен мерзімнің болуын есептейді. Мерзімі өткен берешек күндерінің саны толық сомада төлем алынбаған жағдай бойынша ең ерте күннен бастап күндер санын есептеу арқылы айқындалады.

«Дефолт» ұғымының анықтамасы

Қаржылық активті топ мынадай жағдайларда дефолт оқиғасы басталған қаржылық активтерге жатқызады:

- борышкердің топ алдындағы кредиттік міндеттемелері топтың кепілзаттық қамтамасыз етуді іске асыру (ол болған кезде) сияқты шараларды қолданбай толық көлемде өтелуі екіталай; немесе
- борышкердің топ алдындағы кез келген елеулі кредиттік міндеттемелері бойынша берешегі 90 күннен астам мерзімге кешіктірілді. Овердрафттар клиент көзделген лимитті бұзған не оған лимит ағымдағы өтелмеген берешек сомасынан аз сомаға дейін төмендетілген кезден бастап мерзімі өткен берешек болып саналады; немесе
- қарыз алушының банкроттығы нәтижесінде оның несие бойынша өз міндеттемелерін төлей алмауына байланысты актив қайта құрылымдалуы мүмкін.

Эмитенттің міндеттемелері бойынша дефолт оқиғасының басталуын бағалау кезінде топ мынадай факторларды ескереді:

- сапалық-мысалы, шарттың шектеулі талаптарын бұзу («ковенанттар»);
- сандық-мысалы, мерзімі өткен берешектің мәртебесі және бір эмитент тобының алдындағы басқа міндеттемелер бойынша төлемеу; және
- жеке және сыртқы көздерден алынған басқа ақпарат.

Қаржы құралы бойынша дефолт оқиғасының басталуын бағалау кезіндегі бастапқы деректер және мән-жайлардағы өзгерістерді көрсету үшін олардың маңыздылығы уақыт өте келе өзгеруі мүмкін.

Болжамды ақпаратты қосу

Топ болжамды ақпаратты қаржы құралын бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелді елеулі арттыру мәніне бағалауға да, сол сияқты күтілетін кредиттік шығындарды бағалауға да қосады. Топ болжамды ақпаратты бағалау үшін сараптамалық пікірді пайдаланады. Бұл бағалау сыртқы көздерден алынған ақпаратқа негізделген. Сыртқы ақпарат мемлекеттік органдар, ҚРҰБ, ҚР Ұлттық экономика министрлігі жариялайтын экономикалық деректер мен болжамдарды, сондай-ақ жеке және ғылыми болжамдарды қамтуы мүмкін. Кредиттік тәуекел мен кредиттік шығындарды бағалауға әсер ететін негізгі фактор ретінде ЖІӨ болжамы анықталды.

Түрлендірілген қаржылық активтер

Құрал бойынша шартта көзделген талаптар нарықтық жағдайлардың өзгеруін және эмитенттің кредит қабілеттілігінің ағымдағы немесе ықтимал нашарлауымен шартталмаған басқа да факторларды қоса алғанда, бірқатар себептер бойынша өзгертілуі мүмкін. Шарттары түрлендірілген қолданыстағы құралды есепке алуда тану 3(e)(iii) ескертпеде сипатталған есепке алу саясатына сәйкес әділ құны бойынша түрлендірілген шарттары бар жаңа құралды есепке алуда тану тоқтатылуы және көрсетілуі мүмкін.

Егер қаржы активінің шарттары өзгерсе және шарттардың модификациясы қаржы активін тануды тоқтатуға әкелмесе, қаржы активі бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі артуы орын алғанын айқындау салыстыру арқылы жүргізіледі:

- шарттың түрлендірілген талаптары негізінде есепті күнгі жағдай бойынша барлық мерзімнің қалған бөлігінде дефолт ықтималдығы; және
- шарттың бастапқы талаптары негізінде қаржы активін бастапқы тану кезінде уақыттың осы сәтіне қатысты есептелген барлық мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығы.

Қаржы активі шарттарының модификациясы оны танудың тоқтатылуына әкеп соқтырған кезде, жаңадан танылған қаржы активі 1-кезеңге жатады (ол тану күніне кредиттік-күнсызданған болып табылмаған жағдайда).

Топ қайтарылатын берешек сомасын барынша ұлғайту және дефолт тәуекелін барынша азайту үшін қаржылық қиындықтарға («келісім шарттарын қайта қарау тәжірибесі») тап болған клиенттердің берешегі бойынша шарттарды қайта қарайды. Топтың келісім шарттарын қайта қарау жөніндегі саясатына сәйкес, егер дефолт оқиғасы орын алса немесе дефолттың пайда болу қаупі жоғары болса, шарттарды қайта қарау әрбір жеке клиентке қатысты жүзеге асырылады, сондай-ақ борышкер шарттың бастапқы талаптарына сәйкес төлемді жүзеге асыру үшін барлық қажетті күш-жігерін салғанын және оның дефолт оқиғасы орын алған жағдайда, компания алдындағы өз міндеттемелерін қайта қаралған шарттарда орындай алады. Шарттарды қайта қарау, әдетте, өтеу мерзімін ұзартуды және пайыздарды төлеу мерзімдерін өзгертуді қамтиды.

Келісімдердің шарттарын қайта қарау жөніндегі саясат шеңберінде түрлендірілген қаржы активтері бойынша дефолт ықтималдығын бағалау шарттардың түрленуі топтың пайыздар мен негізгі соманы алу жөніндегі мүмкіндіктерін жақсартуға немесе қалпына келтіруге алып келген-келмегенін, сондай-ақ келісімнің шарттарын осындай қайта қарауға қатысты топтың алдыңғы тәжірибесін көрсетеді. Осы процесс аясында топ борышкердің Шарттың өзгертілген талаптарына қатысты қарызына қызмет көрсету сапасын бағалайды және әртүрлі мінез-құлық факторларын қарастырады.

Жалпы жағдайда, шарттың талаптарын қайта қарау кредиттік тәуекелді елеулі арттырудың сапалы индикаторын білдіреді және шарттың талаптарын қайта қарау ниеті кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияның кредиттік-құнсызданған болып табылатындығының, дефолт оқиғасының орын алғандығының дәлелі болып табылуы мүмкін. Эмитентке кредиттік тәуекелге ұшыраған позиция бұдан былай кредиттік-құнсызданған/ол бойынша дефолт оқиғасы басталған немесе дефолт ықтималдығы соншалықты төмендеген болып есептелетін, шығындарға арналған бағалау резерві қайтадан 12 айлық есептік көрсеткішке тең сомада бағаланатын уақытқа дейін белгілі бір уақыт кезеңі ішінде тұрақты негізде төлемдерді уақтылы жүзеге асыру қажет болады. күтілетін кредиттік шығындар.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау

Күтілетін несиелік шығындарды бағалаудағы негізгі бастапқы деректер келесі айнымалылардың уақытша құрылымы болып табылады:

- дефолт ықтималдығы (PD көрсеткіші);
- дефолт жағдайында шығын шамасы (LGD көрсеткіші);
- дефолт жағдайында тәуекелдегі сома (ead шамасы).

PD көрсеткіштерін бағалау кредиттік тәуекелге ұшыраған көрсеткіштерді белгілі бір күнге жүргізілген бағалауды білдіреді. Бұл бағалау сандық және сапалық факторларды қоса алғанда, топта бар жинақталған деректерге негізделген. Мүмкіндігінше, топ PD көрсеткіштерін бағалау үшін нарықтық деректерді пайдаланады. Егер контрагенттің кредиттік сапасының рейтингі немесе кредиттік тәуекелге ұшыраған позиция өзгерсе, онда бұл тиісті PD көрсеткіштерін бағалауда өзгерістерге әкеледі. PD көрсеткіштері кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияларды өтеудің шарттық мерзімдерін және мерзімінен бұрын өтеуге қатысты күтулерді ескере отырып бағаланады.

Топ өз міндеттемелері бойынша дефолтқа жол берген контрагенттерге қатысты талап-арыздар бойынша ақша қаражатын қайтару коэффициенттері туралы ақпарат негізінде LGD көрсеткіштерін бағалайды. LGD бағалау модельдерінде құрылымы, қамтамасыз ету түрі, талаптардың үлкендік дәрежесі, контрагент өз қызметін жүзеге асыратын сала және қаржы активінің ажырамас бөлігі болып табылатын кез келген қамтамасыз етуді өтеуге арналған шығындар ескерілген. LGD көрсеткіштері әртүрлі экономикалық сценарийлерді ескере отырып түзетіледі. Олар дисконттау факторы ретінде тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдана отырып, дисконтталған ақша ағындарының негізінде есептеледі.

Дефолт жағдайында тәуекел астындағы сома дефолт басталған күні кредиттік тәуекелге ұшыраған шаманың есептік бағасын білдіреді. Осы көрсеткішті топ амортизацияны қоса алғанда, шарттың талаптарына сәйкес осы шамада күтілетін өзгерістерді ескере отырып, есепті күнге ағымдағы шаманы негізге ала отырып есептейді. Қаржы активі үшін EAD мәні жалпы баланстық құн болып табылады.

Қарыздар мен қаржылық кепілдік шарттарын беру жөніндегі міндеттемелер үшін EAD шамасы бағасы тарихи байқаулар мен болжамдар негізінде жүргізілетін шарт бойынша талап етілуі мүмкін талап етілген соманы да, сондай-ақ күтілетін соманы да қамтиды.

Жоғарыда сипатталғандай, олар бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай жоғарыламаған қаржы активтері үшін PD-нің ең жоғары 12 айлық көрсеткіші пайдаланылған жағдайда, Топ тәуекелдерді басқару мақсаттары үшін Топ неғұрлым ұзақ кезеңді қарастырса да, ол кредиттік тәуекелге ұшыраған мерзім ішінде шарт бойынша ең жоғары кезең ішінде (ұзартуға арналған кез келген опциондарды қоса алғанда) дефолт тәуекелін ескере отырып, күтілетін кредиттік шығындарды бағалайды. Шарт бойынша ең жоғары кезең Топ берешекті өтеуді талап етуге құқығы бар күнге дейін қолданылады.

Топта өткен кезеңдердің жеткілікті көлемдегі ақпараты жоқ портфельдерге қатысты қосымша ретінде сыртқы көздерден алынған салыстырмалы ақпарат пайдаланылады. Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау үшін бастапқы ретінде сыртқы көздерден алынған салыстырмалы ақпарат пайдаланылған портфельдердің мысалдары төменде келтірілген.

	2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланстық құны	Сыртқы көздерден алынған салыстырмалы ақпарат	
		PD көрсеткіші	LGD көрсеткіші
Ақша қаражаты және оның баламалары	21,492,027		
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	5,417,308	S&P дефолт статистикасы	S&P қайтару статистикасы/ Қазақстан ішіндегі позициялар үшін LGD дефолтты қаржы институттарынан тарихи өтеулерге негізделеді
Инвестициялық қаржылық активтер	13,141,390		

Кредиттік сапаны талдау

Келесі кестеде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша және басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің кредиттік сапасы туралы ақпарат берілген. Егер өзгеше көрсетілмесе, қаржы активтері бойынша кестеде сомалар жалпы баланстық құнның шамаларын көрсетеді.

«12 айлық күтілетін кредиттік шығындар», «бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар» және «кредиттік-құнсызданған қаржылық активтер» терминдерінің түсіндірмесі 3(e)(iv) ескертпеде келтірілген.

2021 жылғы 31 желтоқсан			
мың теңге	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындар	Барлығы
<i>Ақша қаражаты және оның баламалары</i>			
- BBB - ден BBB+дейінгі кредиттік рейтингі бар	2,376,511	-	2,376,511
- BB-дан BB+ - ға дейінгі кредиттік рейтингпен	3,022,410	-	3,022,410
- рейтингі жоқ («Ситибанк Қазақстан»АҚ)	32,498	-	32,498
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражатының және банктердегі қысқа мерзімді депозиттердің жиынтығы	5,431,419	-	5,431,419
Бастапқы мерзімі үш айдан аз сатып алу және кері сату шарттары («кері репо») – кредиттік рейтинг берілмей	16,060,608	-	16,060,608
Баланстық құны	21,492,027	-	21,492,027
2020 жылғы 31 желтоқсан			
мың теңге	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындар	Барлығы
<i>Ақша қаражаты және оның баламалары</i>			
- BBB - ден BBB+дейінгі кредиттік рейтингі бар	13,940,176	-	13,940,176
- BB-дан BB+ - ға дейінгі кредиттік рейтингпен	2,587,996	-	2,587,996
- рейтингі жоқ («Ситибанк Қазақстан»АҚ)	58,308	-	58,308
Баланстық құны	16,586,480	-	16,586,480

2021 жылғы 31 желтоқсан			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындар	Барлығы
мың теңге			
<i>Кредиттік институттардан алынатын сомалар</i>			
- ВВ-дан ВВ+ - ға дейінгі кредиттік рейтингпен	5,429,496	-	5,429,496
- D кредиттік рейтингімен	-	14,136,280	14,136,280
	5,429,496	14,136,280	19,565,776
Шығындарға арналған бағалау резерві	(12,188)	(14,136,280)	(14,148,468)
Баланстық құны	5,417,308	-	5,417,308
2020 жылғы 31 желтоқсан			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындар	Барлығы
мың теңге			
<i>Кредиттік институттардан алынатын сомалар</i>			
- ВВ-дан ВВ+ - ға дейінгі кредиттік рейтингпен	30,744,576	-	30,744,576
- D кредиттік рейтингімен	-	9,718,661	9,718,661
	30,744,576	9,718,661	40,463,237
Шығындарға арналған бағалау резерві	(135,037)	(9,718,661)	(9,853,698)
Баланстық құны	30,609,539	-	30,609,539
31 желтоқсан 2021 жыл			31 желтоқсан 2020 жыл
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Барлығы
мың теңге			
<i>Клиенттерге берілген қарыздар</i>			
Мерзімі өтпеген	5,867,054	-	-
Баланстық құны	5,867,054	-	-

	31 желтоқсан 2021 жыл	31 желтоқсан 2020 жыл
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар
мың теңге		
<i>Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтері</i>		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің мемлекеттік қазынашылық міндеттемелері		
- ВВВ - ден ВВВ+дейінгі кредиттік рейтингі бар Банкердің корпоративтік облигациялары	512,370	-
- ВВ-дан ВВ+ - ға дейінгі кредиттік рейтингпен	-	2,183,439
	512,370	2,183,439
Шығындарға арналған бағалау резерві	-	(8,314)
Жалпы баланстық құны	513,449	2,178,492
Баланстық құны	512,370	2,183,439

	2021 жылғы 31 желтоқсан		
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Бастапқы тану кезінде кредит- құнсызданған (РОСІ)	Барлығы
мың теңге			
<i>Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтері</i>			
- ВВВ несиелік рейтингімен-	10,145,776	-	10,145,776
- В-В+дейінгі кредиттік рейтингімен	-	2,483,244	2,483,244
Баланстық құны	10,145,776	2,483,244	12,629,020

	2020 жылғы 31 желтоқсан		
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Бастапқы тану кезінде кредит- құнсызданған (РОСІ)	Барлығы
мың теңге			
<i>Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтері</i>			
- В-В+дейінгі кредиттік рейтингімен	-	1,978,614	1,978,614
Баланстық құны	-	1,978,614	1,978,614

5 Таза пайыздық кіріс

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Пайыздық кірістер		
Инвестициялық қаржылық активтер	1,104,241	716,122
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	737,295	1,222,573
Клиенттерге берілген зғаймдар	455,663	-
Ақша қаражаты және оның баламалары	385,954	51,972
«Кері репо» шарттары	330,913	-
	3,014,066	1,990,667
Пайыздық шығыстар		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(189,067)	(8,792)
«РЕПО» мәмілелері бойынша кредиторлық берешек	(173,589)	-
Пайыздық шығыстар жиынтығы	(362,656)	(8,792)
Таза пайыздық кіріс жиынтығы	2,651,410	1,981,875

6 Басқа операциялық кірістер / (шығыстар)

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен кірістер (17-Ескертпе)	1,980,000	-
Мемлекеттік бағдарламалардың шарттарына сәйкес нарықтық бағадан төмен мөлшерлеме бойынша берілген борыштық құралдарды бастапқы тану кезіндегі Шығыс (13, 14-ескертпелер)	(1,980,000)	-
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлеме бойынша берілген өзге де қарыздарды бастапқы тану кезіндегі Шығыс	(145,767)	-
Басқа кірістер / (шығыстар)	4,822	(127,701)
Басқа операциялық кірістер/(шығыстар)жиыны	(140,945)	(127,701)

7 Қызметкерлерге арналған шығыстар

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Қызметкерлерге сыйақы	973,551	589,114
Жалақы бойынша салықтар мен аударымдар	78,629	46,323
	1,052,180	635,437

8 Жалпы және әкімшілік шығыстар

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Кәсіби қызметтер	411,027	234,088
Аутсорсинг	170,668	122,782
Үшінші тараптардың өзге де қызметтері	159,433	101,249
Операциялық жалдау шарттары бойынша шығыстар	158,327	114,319
Аудиторлық шығыстар	75,916	44,154
Көлік қызметтері	43,108	34,600
Тозу және амортизация	24,007	10,031
Иссапар шығыстары	20,414	2,722
Оқу шығындары	15,594	4,541
Өзгелері	26,567	18,919
	1,105,061	687,405

9 Табыс салығы бойынша шығыс

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс	584,336	1,715,800
Өткен кезеңдерде ағымдағы салық (артық төленген)/толық төленбеген	(42,569)	437,027
Бағалау резервінің уақытша айырмалары мен өзгерістерінің туындауы мен қалпына келтірілуі салдарынан кейінге қалдырылған салық активтері/кейінге қалдырылған салық міндеттемелері шамасының өзгеруі	2,541,615	(386,783)
Табыс салығы бойынша барлық шығыс	3,083,382	1,766,044

2021 жылы ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мөлшерлеме 20% - ды құрайды (2020 жыл: 20%).

Табыс салығы бойынша тиімді ставканың есебі

	2021 ж.		2020 ж.	
	мың теңге	%	мың теңге	%
Салық салынғанға дейінгі пайда	4,640,259	100	4,271,427	100
Табыс салығы бойынша қолданыстағы ставкаға сәйкес есептелген табыс салығы	928,052	20	854,285	20
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қайта бағалаудан болатын шегерілмейтін шығыстар	339,794	7	447,085	10
Салық салынбайтын табыс бағалы қағаздар	-	-	29,880	1
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері шамасының өзгеруі	2,212,165	48	-	-
Басқа салық салынбайтын табыстар	84,747	2	864	-
Өткен кезеңдерде ағымдағы салық (артық төленген)/ толық төленбеген	(42,569)	(1)	437,027	10
Мемлекеттік субсидиялардан түсетін салық салынбайтын кірістер	(396,028)	(9)	-	-
Борыштық қаржы активтерінің құнсыздануын қалпына келтіруден түсетін салық салынбайтын кіріс	(42,779)	(1)	(3,097)	-
	3,083,382	66	1,766,044	41

Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің құны мен салық салынатын базаны есептеу мақсаттары үшін пайдаланылатын сомалар арасында туындайтын уақытша айырмалар 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық активтерінің туындауына әкеп соғады.

2021 жыл ішінде пайда немесе шығын құрамында танылған уақытша айырмалар шамасының өзгеруі 2,541,615 мың теңгені құрады (2020 жыл ішінде: 386,783 мың теңге). Жыл ішінде 40,182 мың теңге мөлшеріндегі уақытша айырмалар шамасының өзгеруі еншілес кәсіпорындарды сатып алуға байланысты (20-Ескертпе).

2021 жыл ішінде уақытша айырмалар шамасының азаюы негізінен туынды қаржы міндеттемесін өтеуге байланысты, бұл кейінге қалдырылған салық активінің 2,330,600 мың теңге сомасына азаюына әкелді.

2021 жыл ішінде танылмаған кейінге қалдырылған активтер шамасының 2,212,165 мың теңге мөлшеріндегі өзгеруі топтың 2021 жылы туындаған көшірілетін салық залалдарына қатысты кейінге қалдырылған салық активін танымауына байланысты, өйткені топ осы салық пайдасын пайдалана алатын болашақ салық салынатын пайданы алуы ықтимал болып табылмайды. Аталған салық залалдарын есепке алу мерзімі 2031 жылы аяқталады.

10 Шетел валютасымен операциялардан түскен таза пайда

	2021 ж.	2020 ж.
	мың теңге	мың теңге
Бағамдық айырмалардан іске асырылмаған пайда	479,544	3,302,118
Бағамдық айырмалардан жұмсалған шығын	(31,841)	(11,095)
	447,703	3,291,023

11 Ақша қаражаты және оның баламалары

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Басқа банктердегі ағымдағы шоттар		
- ВВВ-дан ВВВ+дейінгі кредиттік рейтингімен	2,376,511	13,940,176
- ВВ-дан ВВ+дейінгі кредиттік рейтингімен	3,022,410	2,587,996
- рейтингі жоқ («Ситибанк Қазақстан» АҚ)	32,498	58,308
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражатының және банктердегі қысқа мерзімді депозиттердің жиынтығы	5,431,419	16,586,480
Бастапқы мерзімі үш айдан аз сатып алу және кері сату шарттары («кері репо») – кредиттік рейтинг берілмей	16,060,608	-
	21,492,027	16,586,480

Көрсетілген рейтингтер «Standard and Poor 's» агенттігінің рейтингтік шәкілі негізінде немесе баламалы кредиттік рейтингтер негізінде берілген. Ақша қаражаты мен оның баламаларының ешқандай баптары мерзімі өткен болып табылмайды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың Қазақстан қор биржасында кері РЕПО шарттары жасалды. Осы шарттардың мәні Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бағалы қағаздары және «қазақстандық орнықтылық қоры» АҚ бағалы қағаздары болып табылды. Шарттардың баланстық құны және кепілге салынған бағалы қағаздардың әділ құны тиісінше 16,060,608 мың теңгені және 16,072,462 мың теңгені құрады.

12 Кредиттік институттардан алынатын сомалар

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
- ВВ-дан ВВ+дейінгі кредиттік рейтингімен	5,429,496	30,744,576
- D кредиттік рейтингімен	14,136,280	9,718,661
Кредиттік институттардан алынатын барлық сома	19,565,776	40,463,237
Күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві	(14,148,468)	(9,853,698)
Күтілетін кредиттік залалдар резервін шегергендегі кредиттік институттардан алынатын сомалар	5,417,308	30,609,539

Көрсетілген рейтингтер «Standard and Poor 's» агенттігінің рейтингтік шәкілі негізінде немесе баламалы кредиттік рейтингтер негізінде берілген.

Күтілетін кредиттік шығындарға бағалау резервінің қозғалысы

Келесі кестеде кредиттік институттардан алынатын сомалар бойынша кезең басындағы және соңындағы шығындарға бағалау резервінің қалдықтарын салыстырып тексеру келтірілген

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
мың теңге		
Есепті кезеңнің басындағы сальдо	9,853,698	8,930,222
Шығындар үшін бағалау резервінің таза өзгеруі	(198,337)	32,158
Еншілес кәсіпорындарды сатып алу нәтижесінде жаңадан құрылған немесе сатып алынған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері	4,241,185	-
Бағамдық айырмашылық	251,922	891,318
Есепті кезеңнің соңындағы сальдо	14,148,468	9,853,698

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша топ «Қазинвестбанк» АҚ-дан 5,147,454 мың теңге сомасына және «Delta Bank» АҚ-дан 8,988,826 мың теңге сомасына (тиісінше 2020 жылғы 31 желтоқсанға: 5,090,756 мың теңге, 4,627,905 мың теңге сомасына) тиесілі қаражатты қарайды, өйткені «Delta Bank» АҚ-дан 5,147,454 мың теңге осы қалдықтарға қатысты топ жалпы сомасы 14,136,280 мың теңге (2020 жылғы 31 желтоқсан: 9,718,661 мың теңге) бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындарға арналған резервті таниды.

Жоғарыда санамаланған қалдықтарды қоспағанда, кредиттік институттардан алынатын қалған сомалар бойынша топ күтілетін кредиттік залалдарға 12 айлық күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағалау резервін таниды (1 - кезең).

13 Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары

	2021 ж. мың теңге	Меншік үлесі, %	2020 ж. мың теңге	Меншік үлесі, %
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар				
«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	40,510,346	50.0	40,150,121	50.0
«Baikonyr Solar» ЖШС	4,401,582	49.0	4,142,000	49.0
«КТК Service» ЖШС	3,600,000	49.0	-	-
«Макинск Жылу окшаулау зауыты» ЖШС	1,783,096	49.0	750,000	49.0
«Arnaу Agro» ЖШС	1,000,000	49.0	-	-
VTB Capital 12BF Innovation Fund L.P.	620,757	49.0	1,664,348	49.0
Kazakhstan Hungarian Investment Private Equity Fund	364,630	49.5	-	-
«Best Meat» ЖШС	206,342	49.0	222,671	49.0
	52,486,753		46,929,140	
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар				
CITIC-KAZYNA Investment L.P.	14,567,988	49.9	12,765,537	49.9
Kazakhstan Growth Fund L.P.	4,185,519	49.5	7,410,835	49.5
ЧК KazrostEngineering Ltd	3,720,642	32.0	1,177,882	32.0
ADM KCRF L.P.	3,716,653	49.5	3,604,038	49.5
«EMC Agro» ЖШС	3,017,088	24.47	3,882,000	24.47
«Қазмясо» ЖШС	1,646,996	49.0	1,777,329	49.0
«Темірбетон-1» ЖШС	498,625	22.0	382,666	22.0
«Бурундайские минеральные воды» ЖШС	141,041	45.3	163,757	45.3
	31,494,552		31,164,044	
Басқа қаржы активтері (үлестік)				
Kazakhstan Infrastructure Fund C.V.	32,717,971	95.2	23,784,515	95.2
AITAS LUX S.A.R.L	9,739,336	7.1	6,889,713	7.1
500 Startups V, L. P. («QazTech Ventures» ақ портфелі)	3,974,287	7.1	-	-
«ОАЭК» АҚ	2,754,654	1.5	2,053,450	1.5
Quest Ventures Asia Fund II L. P. («QazTech Ventures» ақ портфелі)	2,674,638	30.7	-	-
DBK Equity Fund	924,785	3.0	591,572	3.0
«BRBAPK» ЖШС	757,130	8.3	1,000,000	8.3
Falah Growth Fund L.P.	355,690	10.0	346,719	10.0
«ТТС Астана-2007 К» ЖШС	180,996	7.2	240,000	7.2
«BV Management» ЖШС	181,350	100.0	158,592	100.0
Wellington Partners Ventures III Fund L. P. («QazTech Ventures» F) портфелі)	174,522	5.1	-	-
Flagship Ventures Fund 2004 L. P. («QazTech Ventures» ақ портфелі)	7,341	6.6	-	-
Islamic Infrastructure Fund Limited Partnership	-	1.3	39,204	1.3
«Almex-Baiterek Fund» ЖШС	-	7	10,607	7
Wolfenson Capital Partners L.P.	-	9.9	1,429,084	9.9
MRIF CASP C.V.	-	9.1	587,741	9.1
	54,442,700		37,131,197	
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын өзге де борыштық қаржы активтері	27,105,977		23,776,848	
Өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер жиынтығы	165,529,982		139,001,229	

«АстанаГаз ҚМГ» АҚ-ға Инвестициялар

2018 жылғы қазанда топ «АстанаГаз ҚМГ» АҚ-ның 121 мың теңге мөлшеріндегі қарапайым дауыс беруші акцияларының 50% - ын сатып алды және 2018 жылғы 30 қазанда 40,150,000 мың теңге сомасына жарғылық капиталды қосымша толтыруды жүзеге асырды. «АстанаГаз ҚМГ» АҚ Астана қаласын және Қазақстан Республикасының солтүстік өңірлерін газдандыру жөніндегі жобаны іске асыру, сондай-ақ газ саласын дамыту жөніндегі өзге де бағдарламаларды іске асыру мақсатында құрылды. Бұл кәсіпорын бірлескен кәсіпорын ретінде қарастырылады.

Топ осы сатып алуды талап еткенге дейінгі өтеу мерзімі бар және жылдық 0.01% купондық сыйақысы бар облигация үшін номиналды құны 1,000 теңге 40,150,000 облигация шығару арқылы қаржыландырды. Акцияларды сатушымен жасалған шартқа сәйкес Топтың 15 жыл өткеннен кейін жылдық 0.01% инвестициялық өсіммен 40,150,000 мың теңге мөлшерінде және топ шығарған облигацияларды ұстаушылар шығарылған облигацияларды кері сатып алуды талап еткен жағдайда «АстанаГаз ҚМГ» АҚ инвестициясына үлесін сату құқығымен «пут» опционы бар.

Kazakhstan Infrastructure Fund C. V. инвестициялары

2017 жылғы ақпанда Kazakhstan Infrastructure Fund C. V. (бұдан әрі - «KIF») жаңа бас әріптесін тағайындау мақсатында топ және Verno Pe Eurasia GP Limited (бұдан әрі - «Бас серіктес») жауапкершілігі шектеулі серіктестік туралы келісімге (бұдан әрі - «Іра Келісімі») қол қойды.

LPA келісімінің шарттарына сәйкес KIF инвестициялар бойынша міндеттемелер сомасы келесідей бөлінді:

- «Қазына Капитал Менеджмент» АҚ (100 миллион доллар) – қатысу үлесі 95.24%.
- VERNO PE EURASIA GP (5 миллион доллар) – қатысу үлесі 4.76%.

KIF құрудың негізгі мақсаты негізгі қызметі нысаналы аумақта орналасқан инфрақұрылымдық жобаларды дамытумен байланысты заңды құрылымдардың акционерлік капиталына инвестициялар болып табылады. KIF қызметін жүзеге асыратын негізгі орын Қазақстан, мекеме елі – Нидерланды болып табылады.

Топтың қатысу сипаты мен дәрежесі

KIF-тегі 95% - дық үлеске ие топ LPA келісіміне сәйкес шектеулі серіктес бола отырып, KIF-тің инвестициялық қызметі бойынша шешімдер қабылдауға қатыспайды.

KIF басқарушы компаниясы LPA келісіміне сәйкес инвестициялық саясатпен реттелетін инвестициялық қызмет бойынша шешім қабылдайтын бас серіктес болып табылады. Бас серіктес капитал инвестицияланатын активтерді таңдау еркіндігіне ие және Қордың операциялық қызметіне және негізгі басқарушы персоналдың бюджеттері мен сыйақыларын қоса алғанда, инвестициялар объектісінің капиталына қатысты негізгі шешімдер қабылдайды.

LPA келісіміне сәйкес компания KIF Инвестициялар объектісі мен қызметіне қатысты мүдделерді қорғау мақсатында Қор басқарушысын, бас серіктесті қайта тағайындауға құқылы. Осы LPA келісімі аясында бас серіктесті қайта тағайындау кезінде белгілі бір жағдайлар бар, мысалы:

- инвестициялар бойынша міндеттемелердің жалпы сомасының 2% - на тең ақшалай айыппұлдар;
- алдыңғы бас серіктестің құқықтары мен міндеттерін сатып алуға дайын жаңа бас серіктесті іздегіз.

Бұл шарттар бас серіктесті қайта тағайындау процесін едәуір қиындатады.

Жоғарыда баяндалғанға сәйкес, «шоғырландырылған қаржылық есептілік» 10 ХҚЕС (IFRS) талаптарына сәйкес топ 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша KIF-ті бақылауды жүзеге асырмайды.

Kazakhstan Hungarian Investment Private Equity Fund инвестициялары

2021 жыл ішінде топ Kazakhstan Hungarian Investment Private Equity Fund-дағы үлеске айырбастау арқылы акцияларды орналастыруды жүзеге асырды (169-Ескертпе). Бастапқы тану күніне инвестициялардың әділ құны мен орналастырылған акциялардың 687,677 мың теңге мөлшеріндегі номиналды құны арасындағы айырма меншік иелерімен тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілген операциялар құрамында көрсетілді.

Quest Ventures Asia Fund II L. P. инвестициялары

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша топтың «Quest Ventures Fund II Asia» ҚБ қатысу үлесі 30.7% - ды құрады. Әріптестік туралы келісімге сәйкес Қорды басқаруды жауапкершілігі шектеулі серіктестердің араласуынсыз бас әріптес жүзеге асырады.

Топ шектеулі серіктес бола отырып, қандай да бір шешім қабылдауға қатыса алмайды немесе Қордың қызметіне ықпал ете алмайды. Келісімге сәйкес топтың өкілі инвестициялық Комитетке бақылаушы ретінде ғана қатыса алады. Сондай-ақ, топтың бас серіктесті қайта тағайындау туралы жеке-дара шешім қабылдауға құқығы жоқ, бұл шешім жауапкершілігі шектеулі серіктестердің 50% - ның жалпы келісімімен ғана қабылдануы мүмкін. Жоғарыда баяндалғанға сәйкес, «қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар» ХҚЕС (IAS) 28 талаптарына сәйкес топ 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың қызметіне айтарлықтай әсер етпейді деп есептейді және «қаржы құралдары» ХҚЕС (IFRS) талаптарына сәйкес Қорға инвестицияларды ескереді.

Борыштық қаржы құралдары

Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын өзге де борыштық қаржы активтері жылдық 8.00% - дан 12.00% - ға дейінгі номиналды мөлшерлемелермен клиенттерге берілген қарыздармен ұсынылған. Топ осы борыштық қаржы құралдары бойынша ақша ағындары негізгі борышты және төленбеген негізгі борышқа есептелген сыйақыны ғана төлемейтінін айқындады. Осылайша, бұл қаржы құралдары SPP1 өлшеміне сәйкес келмейді және топ пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалайды.

Борыштық қаржы құралдарының әділ құны нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып жылдық 11.11% - дан 20.63% - ға дейін айқындалды (2020 жылы: жылдық 11.17% - дан 19.15% - ға дейін).

2021 жыл ішінде топ «Жұмыспен қамту 2020-2021 жол картасы» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жалпы сомасы 12,800,000 мың теңгеге үш қарыз берді. Жалпы номиналды құны 8,800,000 мың теңге және жылдық 12% пайыздық ставкасы бар екі қарызды топ пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санатқа жіктеді. Осы қарыздардың 7,101,768 мың теңге мөлшеріндегі әділ құны жылдық 17.41% нарықтық ставканы пайдалана отырып айқындалды. Осы қарыздарды бастапқы тану кезінде топ басқа операциялық шығыстар құрамында 1,698,232 мың теңге мөлшерінде залалды таныды. Бір жыл ішінде топ мемлекеттік бағдарламаның шарттарына сәйкес нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша осы қарыздарды беру нәтижесінде 1,698,232 мың мөлшерінде мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен кірісті таныды.

Еншілес ұйымдарды сатып алу

2021 жылдың 30 маусымында топ «QazTech Ventures» ақ бақылауына ие болды. Осы мәміленің нәтижесінде топ өзгерістері кезең ішінде 4,302,088 мың теңге мөлшерінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтерді таныды (20-Ескертпе).

Қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындардағы қатысу үлестері

Төменде келтірілген кестеде осы кәсіпорындардың жеке қаржылық есептілігінде ұсынылғандай, 2021 жылғы 30 қыркүйектегі (аудиттелмеген) және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы (аудиттелмеген) елеулі инвестициялар бойынша жинақталған қаржылық ақпарат берілген:

мың теңге (аудиттелмеген) Қатысу үлесі (пайызбен)	«Астана газ КМГ» АҚ		«Baikounur Solar» ЖШС		«КТК Service» ЖШС		«Макинск Жылу окшаулау зауыты» ЖШС		«Агпау Agro» ЖШС		VTB Capital 12BF Innovation Fund L.P.*	
	50,0%	Бірлескен кәсіпорын Қазақстан Республикасы Қазақстан Республикасы	49,0%	Бірлескен кәсіпорын Қазақстан Республикасы Қазақстан Республикасы	49,0%	Бірлескен кәсіпорын Қазақстан Республикасы Қазақстан Республикасы	49,0%	Бірлескен кәсіпорын Қазақстан Республикасы Қазақстан Республикасы	49,0%	Бірлескен кәсіпорын Қазақстан Республикасы Қазақстан Республикасы	49,0%	Бірлескен кәсіпорын Кайман Аралдары Республика Қазақстан
Тіркелген елі												
Қызметті жүзеге асыру орны												
2021 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген):												
Ұзақ мерзімді активтер	263,241,528		21,662,121		3,566,376		4,975,982		1,324,711			1,293,671
Ағымдағы активтер	8,292,976		4,119,063		5,934,661		1,258,021		993,239			38,137
- оның ішінде ақша қаражаты және оның баламалары	4,155,434		3,084,410		762,290		57,255		158,885			38,137
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(194,387,940)		(14,881,687)		(1,467,221)		(4,741,277)		(2,496,950)			-
- оның ішінде ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	(188,018,303)		(14,857,650)		(164,433)		(4,661,812)		-			-
Ағымдағы міндеттемелер	(30,909,925)		(2,516,361)		(2,921,673)		(687,745)		(742,309)			77,372
2021 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай үшін (аудиттелмеген):												
Түсім	23,028,645		2,509,678		4,735,860		3,391,567		19,058			93,487
(Таза шығын) / таза пайда	(3,232,436)		162,580		1,056,714		3,122,824		4,407			(42,915)
Жалпы жиынтық табыс	(3,232,436)		162,580		1,056,714		3,122,824		4,407			(42,915)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша (аудиттелмеген):												
Ұзақ мерзімді активтер	272,385,675		22,330,197		1,624,819		5,104,751		1,087,836			1,175,274
Ағымдағы активтер	6,530,785		4,546,416		1,736,313		813,105		871,611			66,190
- оның ішінде ақша қаражаты және оның баламалары	1,811,230		3,842,850		4,298		21,802		71,461			66,190
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(198,396,710)		(24,037)		(128,689)		(7,506,497)		(2,496,950)			-
- оның ішінде ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	(192,358,790)		-		-		(7,427,033)		-			-
Ағымдағы міндеттемелер	(31,050,675)		(18,632,019)		(3,372,804)		(729,405)		(101,016)			57,523
2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (аудиттелмеген):												
Түсім	3,657,120		2,910,593		3,772,499		1,848,691		11,503			(659,668)
(Таза шығын) / таза пайда	(30,013,999)		(501,046)		87,309		(594,305)		(2,286)			(784,621)
Жалпы жиынтық табыс	(30,013,999)		(501,046)		87,309		(594,305)		(2,286)			(784,621)

* VTB Capital 12bf Innovation Fund L. P. қатысты қаржылық ақпарат 2021 жылғы 30 маусымдағы және көрсетілген күнге аяқталған алты айдағы жағдай бойынша ұсынылған.

	СІПС KAZYNA Investment Fund L.P.	Kazakhstan Growth Fund L.P.	«EMC Agro» ЖШС	ADM KCRF L.P	ЧК Kazrost Engineering Ltd	«Қазына» ЖШС
	49,9%	49,5%	24,47%	49,5%	32,0%	49,0%
мың теңге (аудиттелмеген)						
Қатысу үлесі (пайызбен)	Қауымдасқан кәсіпорын	Қауымдасқан кәсіпорын	Қауымдасқан кәсіпорын	Қауымдасқан кәсіпорын	Қауымдасқан кәсіпорын	Ассоцирован- дық кәсіпорны
Тіркелген елі	Қайман	Нидерланды	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан
	Аралдары	Нидерланды	Қазақстан	Нидерланды	Қазақстан	Қазақстан
	Қытай /		Қазақстан	Нидерланды	Қазақстан	Қазақстан
	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан	Қазақстан
	Республикасы	Республикасы	Республикасы	Республикасы	Республикасы	Республикасы
Қызметті жүзеге асыру орны						
2021 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген):						
Ұзақ мерзімді активтер	33,541,800	10,924,234	10,487,439	7,280,458	2,985,676	6,282,915
Ағымдағы активтер	12,030,005	183,338	4,631,075	141,806	15,835,234	3,584,139
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	-	-	(4,260,792)	-	(136,241)	(6,017,867)
Ағымдағы міндеттемелер	(12,239,897)	25,189	(2,493,035)	(13,720)	(12,603,790)	(3,807,709)
2021 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай үшін (аудиттелмеген):						
Түсім	(10,297)	62	2,867,969	851,340	26,953,455	313,296
(Таза шығын) / таза пайда	(442,242)	(45,694)	141,288	838,380	1,653,450	(455,215)
Жалпы жиынтық табыс	(442,242)	1,313,068	141,288	1,624,351	1,653,450	(455,215)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша (аудиттелмеген):						
Ұзақ мерзімді активтер	33,852,063	9,415,505	9,110,776	7,092,557	2,665,777	5,752,859
Ағымдағы активтер	11,333,864	3,450,143	5,278,723	220,639	8,529,528	1,857,993
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	-	-	(4,596,041)	-	-	(5,130,417)
Ағымдағы міндеттемелер	(11,288,861)	454,341	(1,985,226)	(9,157)	(10,028,163)	(1,929,903)
2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (аудиттелмеген):						
Түсім	2,461,326	(14,363,559)	4,487,666	(1,036,748)	25,196,000	477,497
(Таза шығын) / таза пайда	1,885,125	(14,672,347)	569,818	(1,086,832)	749,000	(783,845)
Жалпы жиынтық табыс	1,885,125	(14,672,347)	569,818	(1,086,832)	749,000	(783,845)

Топ ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға өзінде бар инвестицияларды ескереді, өйткені венчурлік инвестицияларға маманданған ұйымдар үшін қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды есепке алу үшін үлестік қатысу әдісін қолдану қажеттігінен босатуды пайдаланады.

Топ қызметінің негізгі түрі капитал құнының өсімінен табыс және пайда алу мақсатында инвестициялау болып табылады. Топтың әр инвестициясына қатысты шығу стратегиясы бар. Топтың инвестициялық қызметі топтың еншілес кәсіпорындары арқылы жүзеге асырылады. Топтың инвестициялық қызметке қатысты белгіленген бақылау және есептілік жүйесі бар. Сондай-ақ топта инвестициялық департамент және тәуекелдерді басқару департаменті жұмыс істейді, оның функцияларына топ басшылығына және Директорлар кеңесіне есептілік беруді қоса алғанда, топтың инвестициялық қызметін басқару кіреді. Бұдан басқа, топтың инвестициялар объектілері дербес бизнес-білім беру болып табылады, олардың операциялық қызметіне топ Инвестициялар объектілерін бақылаусыз шектеулі түрде қатысады.

Осылайша, топ венчурлік инвестицияларға мамандандырылған ұйымның анықтамасына сәйкес келеді деп санайды және қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды есепке алу үшін үлестік қатысу әдісін қолдану қажеттілігінен босатуды пайдаланады.

14 Клиенттерге берілген қарыздар

	2021 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілген қарыздар	5,867,054	-
	<u>5,867,054</u>	<u>-</u>

2021 жыл ішінде топ клиенттерге номиналды сыйақы мөлшерлемесі жылдық 8% - дан 12% - ға дейін қарыз берді. Осы қарыздарды бастапқы тану күніне әділ құн жылдық 13.56% - дан 13.73% - ға дейінгі мөлшерде нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып айқындалды. 2021 жыл ішінде топ амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін бастапқы тану кезінде 423,734 мың теңге мөлшерінде залалды таныды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген қарыздар «жұмыспен қамту жол картасы 2020-2021» мемлекеттік бағдарламасының талаптарына сәйкес берілген номиналды құны 4,000,000 мың теңге және жылдық 12% пайыздық ставкасы бар қарызды қамтиды. Осы Қарыз бастапқы тану кезінде 13.56% дисконттаудың нарықтық ставкасын қолдана отырып, әділ құн бойынша көрсетілді. Осы қарызды бастапқы тану кезінде әділ құн мен номиналды құны арасындағы 281,906 мың теңге мөлшеріндегі айырмашылық Өзге операциялық шығыстар құрамында пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте танылды (6-Ескертпе). 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл қарыз ВВВ кредиттік рейтингі бар сақтандыру ұйымында сақтандырылған.

Клиенттерге берілген қарыздардың кредиттік сапасын талдау 4-ескертпеде келтірілген.

15 Инвестициялық қаржылық активтер

	2021 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар	12,629,020	1,978,614
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар	512,370	2,183,439
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар	386,789	-
Инвестициялық қаржы активтерінің жиыны	<u>13,528,179</u>	<u>4,162,053</u>

	2021 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтері		
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталары	10,145,776	-
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталары Барлық Ноталар	<u>10,145,776</u>	<u>-</u>
РОСИ-активтер		
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары (роси-активтер)	2,483,244	1,978,614
Барлығы РОСИ-активтер	<u>2,483,244</u>	<u>1,978,614</u>
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын барлық инвестициялық қаржы активтері	<u>12,629,020</u>	<u>1,978,614</u>
	2021 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар		
- Мемлекеттік облигациялар		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің мемлекеттік қазынашылық міндеттемелері	512,370	-
Барлық мемлекеттік облигациялар	<u>512,370</u>	<u>-</u>
- Банктердің корпоративтік облигациялары		
BB - дан BB+ - ға дейінгі кредиттік рейтингі бар	-	2,183,439
Банктердің барлық корпоративтік облигациялары	<u>-</u>	<u>2,183,439</u>
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдардың барлығы	<u>512,370</u>	<u>2,183,439</u>
	2021 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Пайда немесе шығын туралы есеп арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар		
- Корпоративтік облигациялар	386,789	-
Барлығы пайда немесе шығын туралы есеп арқылы әділ құны бойынша ескерілетін инвестициялық борыштық құралдар	<u>386,789</u>	<u>-</u>

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін барлық инвестициялық борыштық құралдар 1-кезеңге (2020 жылғы 31 желтоқсанға: 1-кезеңге) айқындалды. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша ескерілетін инвестициялық бағалы қағаздар, бастапқы тану кезінде кредиттік-құнсызданған құралдарға жататын «First Heartland Jusan Bank» АҚ облигацияларын қоспағанда, 1 кредиттік тәуекел сатысына жатады.

16 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 40,150,736 мың теңге (2020 жылғы 31 желтоқсан: 40,150,736 мың теңге) мөлшерінде Шығарылған борыштық бағалы қағаздар талап етілгенге дейін өтеу мерзімі бар және жылдық 0.01% купондық сыйақымен белгіленбеген облигациялармен ұсынылды. Облигациялардың айналысының жалпы мерзімі-15 жыл. Тартылған ақша қаражаты «АстанаГаз ҚМГ» АҚ-дағы қатысу үлесінің 50% - ын сатып алуға бағытталды (13-Ескертпе).

2020-2021 жылдарға арналған Жұмыспен қамту жол картасы шеңберінде агроөнеркәсіптік кешен жобаларын қаржыландыру мақсатында топтың директорлар кеңесінің бетпе-бет отырысының 2021 жылғы 29 маусымдағы шешімімен (№10/21 хаттама) жалпы сомасы 33,700,000 мың теңгеге екі траншпен облигациялар шығару шарттары бекітілді. 2021 жылғы 27 қазанда «Бәйтерек «ҰБХ» АҚ мен топ арасында Қазақстан қор биржасында бірінші транш шеңберінде 10 жыл айналыс мерзімімен және жылдық 7.1% тіркелген сыйақы мөлшерлемесімен 12,800,000 мың теңге сомасына топтың облигациясын сатып алу-сату бойынша мәміле жүзеге асырылды. Бастапқы тану кезінде топтың осы шығарылған облигациялары бойынша міндеттемелердің әділ құны 9,396,386 мың теңгені құрады және жылдық 11.76% дисконттаудың нарықтық ставкасын пайдалана отырып айқындалды. Бастапқы тану кезінде шығарылған облигациялардың әділ құны мен номиналдық құны арасындағы 3,403,614 мың теңге мөлшеріндегі айырмашылық мемлекеттік субсидиялар бойынша міндеттеме ретінде танылды (157-Ескертпе).

17 Мемлекеттік субсидиялар

	2021 ж. мың теңге
Жыл басындағы қалдық	-
Облигацияларды шығару жолымен алынған мемлекеттік субсидия (16-Ескертпе)	3,403,614
Қарыз алушыларға қарыздар берілгеннен кейін мемлекеттік субсидияны пайдалану (6-Ескертпе)	(1,980,138)
Жыл соңындағы қалдық	1,423,476

Топ «Жұмыспен қамту 2020-2021 жол картасы» мемлекеттік бағдарламасын іске асыру мақсатында облигациялар шығару арқылы берілген (16-Ескертпе) пайда сомасын мемлекеттік субсидиялар бойынша міндеттеме ретінде көрсетті. Топ қарыздар бойынша сыйақының төмен ставкасын белгілеу арқылы түпкі қарыз алушылар алдында пайданы бөлу жөнінде міндеттеме алады.

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде пайда немесе шығын құрамына аударылған мемлекеттік субсидиялар 1,980,138 мың теңгені құрады. Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен кіріс басқа операциялық кірістердің құрамында танылды (6-Ескертпе).

18 Өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер

2015 жылы топ 2022 жылы өтеу мерзімімен Қазақстанның Даму Банкімен валюталық своп шартын жасасты, ол бойынша топ 9,382,500 мың теңгеге орнына 50,000 мың АҚШ долларын жеткізуге тиіс. Топ Жылына 8.7% ставка бойынша есептелген сыйақы бойынша алдын ала төлем алды, ол 816,278 мың теңгені құрады. Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 15 шілдедегі №8/20 шешімімен Қазақстанның Даму Банкімен валюталық своп шартын 24 айдан аспайтын мерзімге ұзарту бойынша мәміле жасалды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы міндеттеменің әділ құны 12,145,034 мың теңгені құрады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстанның Даму Банкімен своп бойынша барлық міндеттемелер инвестициялық қаржы активтерін беру жолымен орындалды. 2021 жыл ішінде топ осы туынды құралға қатысты 324,325 мың теңге мөлшеріндегі кірісті таныды (2020 жыл ішінде: 1,030,473 мың теңге мөлшеріндегі залал).

19 Акционерлік капитал

(а) Шығарылған капитал

	Қарапайым акциялар			
	Акциялар саны		Құны, мың. теңге	
	2021 ж.	2020 ж.	2021 ж.	2020 ж.
1 қаңтардағы жағдай бойынша шығарылған	53,550,002	53,550,000	107,761,730	87,440,000
31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған, толық төленген	53,550,002	53,550,000	107,761,730	87,440,000

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығаруға рұқсат етілген акционерлік капиталға 55,000,000 жай акциялар кіреді (2020 жылғы 31 желтоқсан: 55,000,000). Шығарылған және төленген акционерлік капитал 53,550,002 жай акциялардан тұрады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 53,550,000), оның 1-і құны 19,269,423 мың теңге жай акция еншілес кәсіпорындардың акцияларын сатып алуға байланысты шығарылды (20-Ескертпе).

2021 жылы «Бәйтерек «ҰБХ» АҚ Басқармасы (№33/21 хаттама) «Бәйтерек «ҰБХ» АҚ үлесін CCL Kazakhstan Hungarian Investment Private Equity Fund C. V. (бұдан әрі – Қор) - ға топтың жарғылық капиталына беру жөніндегі Жол картасын бекітті. Бастапқы тану күніне Қорға инвестициялардың әділ құны мен орналастырылған акциялардың 687,677 мың теңге мөлшеріндегі номиналды құны арасындағы айырма меншік иелерімен тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілген операциялар құрамында көрсетілді.

(б) Дивидендтер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компания акционерлерінің топ резервтерін бөлу құқығы ҚЕХС-қа сәйкес дайындалған қаржылық есептілікте көрсетілген бөлінбеген пайданың шамасымен немесе жинақталған залал жағдайында, егер таза кірісті бөлу топтың төлем қабілетсіздігіне немесе дәрменсіздігіне әкеп соқпаса немесе егер меншікті кіріс мөлшері өзінің қаржылық есептілігінде көрсетілген ағымдағы жылғы таза пайданың сомасымен шектеледі. топтың капиталы бөлу нәтижесінде теріс болады. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес есепті күнгі жағдай бойынша бөлуге қолжетімді қаражаттың жалпы көлемі 54,242,387 мың теңгені құрады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 53,871,387 мың теңге).

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде топ дивидендтер жарияламады және төлемеді (2020 жылы: 1,095,395 мың теңге).

(в) Жай акциялардың баланстық құны

Қазақстан қор биржасында листинг ережелеріне (бұдан әрі «ережелер») сәйкес топ Қағидаларға сәйкес жай акциялардың баланстық құнын ашады:

	2021 ж.	2020 ж.
	мың теңге	мың теңге
Жай акциялардың баланстық құны	3.02	2.64

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жай акцияның баланстық құнын есептеу топ үшінші тараптарға сата алмайтын материалдық емес активтердің сомасына азайтылған, айналыстағы жай акциялардың санына 53,550,002 (2020 жылғы 31 желтоқсан: 141,328,055 мың теңге) бөлінген 161,967,972 мың теңге сомасындағы шоғырландырылған капиталдың сомасы ретінде жүргізіледі (2020 жылғы 31 желтоқсан: 53,550,000 акция).

20 Еншілес ұйымдардағы үлестерді сатып алу

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған он екі ай ішінде Компания сатып алатын «QazTech Ventures» АҚ акцияларының 100% - ын және «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС акцияларының 97.7% - ын төлеу есебінен Холдингтің пайдасына 19,269,423 мың теңге бағасы бойынша 1 дана санында компания акциясын орналастыру туралы шешім қабылданды.

2021 жыл ішінде топ «QazTech Ventures» АҚ және «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС бақылауына ие болды. Компанияның акцияларын орналастыру жөніндегі мәмілені жүзеге асырғаннан кейін топтың акционерлік капиталы 19,269,423 мың теңгеге ұлғайды. «QazTech Ventures» АҚ таза активтері беру кезінде 17,385,596 мың теңгені, ал «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС таза активтері беру кезінде 1,435,627 мың теңгені құрады. 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған он екі ай ішінде топ шығарылған акциялардың номиналды құны мен «QazTech Ventures» АҚ және «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС сатып алынған активтерінің бөлінбеген пайда резерві құрамындағы капиталда тікелей 448,200 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшеріндегі таза баланстық құны арасындағы айырманы таныды.

Төменде келтірілген кесте сатып алу күніндегі «QazTech Ventures» АҚ таза активтерінің баланстық құнын көрсетеді:

мың теңге	Сатып алу күні танылған баланстық құны
Ұзақ мерзімді активтер	
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	4,302,088
Инвестициялық бағалы қағаздар	327,611
Негізгі құралдар	22,922
Инвестициялық меншік	135,381
Материалдық емес активтер	12,615
Кейінге қалдырылған салық активтері	29,290
Барлық ұзақ мерзімді активтер	4,829,907
Қысқа мерзімді активтер	
Ақша қаражаты және оның баламалары	2,305,464
Ағымдағы салық активі	3,826
Өзге қысқа мерзімді активтер	111,070
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын инвестициялық бағалы қағаздар	10,325,532
Барлық қысқа мерзімді активтер	12,745,892
	17,575,799
Қысқа мерзімді міндеттемелер	
Басқа міндеттемелер	190,203
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиынтығы	190,203
Таза активтердің жиыны	17,385,596

Төменде келтірілген кесте сатып алу күніндегі «Kazakhstan Project Preparation Fund» ЖШС таза активтерінің баланстық құнын көрсетеді:

мың теңге	Сатып алу күні танылған баланстық құны
Ұзақ мерзімді активтер	
Банктердегі қаражат	738,937
Негізгі құралдар	23,566
Материалдық емес активтер	2,913
Кейінге қалдырылған салық активтері	10,892
Басқа активтер	139,467
Өзге қаржы активтері	50,000
Барлық ұзақ мерзімді активтер	965,775
Қысқа мерзімді активтер	
Ақша қаражаты және оның баламалары	537,538
Барлық қысқа мерзімді активтер	537,538
	1,503,313
Қысқа мерзімді міндеттемелер	
Басқа міндеттемелер	67,686
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиынтығы	67,686
Таза активтердің жиыны	1,435,627

21 Қаржы құралдарының тәуекелдерін басқару

Тәуекелдерді басқару топ қызметінің негізі болып табылады және топтың операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Нарықтық тәуекел, кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі топ өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдер болып табылады.

(а) Тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері

Тәуекелдерді басқару жөніндегі топтың саясаты топ ұшыраған тәуекелдерді анықтауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдер лимиттерін және тиісті бақылауларды белгілеуге, сондай-ақ тәуекелдер деңгейін және олардың белгіленген лимиттерге сәйкестігін тұрақты бағалауға бағытталған. Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат пен рәсімдер нарықтық жағдайдың өзгеруін және пайда болған үздік практиканы көрсету мақсатында тұрақты негізде қайта қаралады.

Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару жөніндегі бақылау жүйесінің тиісінше жұмыс істеуіне, негізгі тәуекелдерді басқаруға және тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаттар мен рәсімдерді мақұлдауға, сондай-ақ ірі мәмілелерді мақұлдауға жауапты болады.

Басқарма тәуекелдерді төмендету жөніндегі шаралардың мониторингі мен енгізілуі үшін жауапты болады, сондай-ақ топтың қызметті тәуекелдердің белгіленген шегінде жүзеге асыруын қадағалайды. Тәуекелдер қызметі басшысының міндеттеріне тәуекелдерді жалпы басқару және қолданыстағы заңнама талаптарының сақталуын бақылауды жүзеге асыру, сондай-ақ қаржылық және қаржылық емес тәуекелдер бойынша есептерді анықтау, бағалау, басқару және жасау бойынша жалпы қағидаттар мен әдістердің қолданылуын бақылауды жүзеге асыру кіреді. Ол тікелей Басқарма төрағасына және жанама түрде Директорлар кеңесіне есеп береді.

Сыртқы және ішкі тәуекел факторлары ұйым ішінде анықталады және басқарылады.

(б) Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-бұл нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және ерекше өзгерістердің және нарықтық бағалар мен валюталардың айырбас бағамдарының құбылмалылық деңгейінің өзгеруіне әсер ететін пайыздық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды.

Нарықтық тәуекелді басқарудың міндеті нарықтық тәуекелге ұшыраудың қабылданған тәуекел үшін алынатын кірістілікті оңтайландыруды қамтамасыз ете отырып, қолайлы параметрлер шеңберінен шықпауын басқару және бақылау болып табылады.

(і) Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі-бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі. Топ басым нарықтық пайыздық ставкалардың оның қаржылық жағдайына және ақша қаражатының ағынына ауытқуының ықпалына ұшыраған. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін жоғарылатуы мүмкін, бірақ олар оны төмендетуі мүмкін немесе пайыздық мөлшерлемелер күтпеген жағдайда шығындарға әкелуі мүмкін.

Келесі кестеде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша орташа тиімді пайыздық мөлшерлемелер көрсетілген.

Орташа тиімді пайыздық мөлшерлемелер

Осы сыйақы мөлшерлемелері тиісті активтер мен міндеттемелерді өтеуге жуық кірістілікті көрсетеді.

	2021 ж.		2020 ж.	
	Сыйақының орташа тиімді мөлшерлемесі, %		Сыйақының орташа тиімді мөлшерлемесі, %	
	Теңге	АҚШ Доллары	Теңге	АҚШ Доллары
Пайыздық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	9.4	-	7.3	0.2
Кредиттік ұйымдардан алынатын сомалар	8.7	0.14	8.2	2.5
Клиенттерге берілген қарыздар	13.5	-	-	-
Инвестициялық қаржылық активтер	10.9	6.5	18.0	7.3
Пайыздық міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	11.8	-	-	-

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық қаржы активтерінің әділ құнының өзгерістеріне таза пайданың немесе залалдың және капиталдың сезімталдығын талдау (2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы позициялар негізінде жасалған және кірістілік қисықтарын 100 базистік пунктке қосарлас жылжытудың оңайлатылған сценарийі) пайыздық мөлшерлемелердің төмендеуі) мынадай түрде ұсынылуы мүмкін.

	2021 ж.		2020 ж.	
	Пайда немесе шығын мың теңге	Меншікті капитал мың теңге	Пайда немесе шығын мың теңге	Меншікті капитал мың теңге
Мөлшерлемелерді азайту жағына 100 базистік пунктке параллель жылжу	-	121,794	-	137,383
Мөлшерлемелерді ұлғайту жағына 100 базистік пунктке параллель жылжу	-	(103,638)	-	(133,896)

(ii) Валюталық тәуекел

Топтың бірнеше шетел валютасында көрсетілген активтері мен міндеттемелері бар. Валюталық тәуекел-бұл валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюта бөлігіндегі құрылымы былайша ұсынылуы мүмкін:

	АҚШ Доллары мың теңге	Еуро мың теңге	Теңге мың теңге	Барлығы мың теңге
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және оның баламалары	2,970,094	734	18,521,199	21,492,027
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	2,166,881	-	3,250,427	5,417,308
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
- борыштық құралдар	-	-	27,105,977	27,105,977
Клиенттерге берілген қарыздар	-	-	5,867,054	5,867,054
Инвестициялық қаржылық активтер	512,370		13,015,809	13,528,179
Өзге қаржы активтері	-	-	153,248	153,248
Барлық қаржы активтері	5,649,345	734	67,913,714	73,563,793
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	(49,732,173)	(49,732,173)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	-	(644,669)	(644,669)
Қаржылық міндеттемелердің барлығы	-	-	(50,376,842)	(50,376,842)
Таза позиция	5,649,345	734	17,536,872	23,186,951

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюта бөлігіндегі құрылымы былайша ұсынылуы мүмкін:

	АҚШ Доллары мың теңге	Еуро мың теңге	Теңге мың теңге	Барлығы мың теңге
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және оның баламалары	11,148,225	48,791	5,389,464	16,586,480
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	19,008,167	-	11,601,372	30,609,539
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
- борыштық құралдар	-	-	23,776,848	23,776,848
Инвестициялық қаржылық активтер	2,183,439	-	1,978,614	4,162,053
Өзге қаржы активтері	-	-	18,757	18,757
Барлық қаржы активтері	32,339,831	48,791	42,765,055	75,153,677
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	(40,150,736)	(40,150,736)
Туынды қаржы құралдары	-	-	(482,034)	(482,034)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	-	(210,072)	(210,072)
Қаржылық міндеттемелердің барлығы	-	-	(40,842,842)	(40,842,842)
Таза позиция	32,339,831	48,791	1,922,213	34,310,835
Туынды қаржы құралдары	(21,045,500)	-	9,382,500	(11,663,000)
Туынды қаржы құралдарын шегергендегі таза позиция	11,294,331	48,791	11,304,713	22,647,835

Келесі кестеде көрсетілгендей, теңге бағамының төмендеуі 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мынадай валюталарға қатысты бұдан әрі сипатталған меншікті капиталдың және пайданың немесе залалдың ұлғаюына себеп болар еді. Бұл талдау салықтарды шегергенде жүргізілді және Топтың көзқарасы бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша негізді түрде мүмкін болатын валюта бағамдарының өзгеруіне негізделген. Талдау барлық басқа айнымалылар, әсіресе пайыздық мөлшерлемелер өзгеріссіз қалады дегенді білдіреді.

	<u>2021 ж.</u> <u>мың теңге</u>	<u>2020 ж.</u> <u>мың теңге</u>
Теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының 20% өсуі	<u>903,895</u>	<u>1,807,093</u>

2021 және 2020 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша бұрын аударылған валюталарға қатысты теңге бағамының өсуі барлық басқа айнымалылар өзгеріссіз қалған жағдайда кері әсерін тигізер еді.

(в) Өзге де баға тәуекелдері

Өзге де баға тәуекелдері-осындай өзгерістердің осы нақты құралға немесе оның эмитентіне тән факторлардан туындағанына немесе туындағанына қарамастан, нарықтық бағалардың өзгеруі нәтижесінде (сыйақы мөлшерлемесінің немесе валюталық тәуекел мөлшерлемесінің өзгеруі тәуекелінің әсер етуі нәтижесінде туындаған өзгерістерден басқа) қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының ауытқу тәуекелдері, нарықта айналымдағы барлық ұқсас қаржы құралдарына әсер ететін факторлар. Басқа баға тәуекелдері Топтың тікелей инвестициялар қорларына инвестицияларына байланысты туындайды, оларды бағалау осындай тікелей инвестициялар қорларының артында тұрған компанияларды бағалауға негізделген.

Топ ұзақ мерзімді перспективада олардың өсуінен артықшылық алу үшін осындай қаржы активтеріне инвестиция салады. Барлық инвестициялар капиталды жоғалту қаупін тудырады. Тікелей инвестициялардың барлық қорлары және оларға тиісті инвестициялар көрсетілген инвестициялар жасалатын экономика салаларына тән тәуекелдерге ұшырайды. Сонымен қатар, бұл инвестициялар үшін белгіленген нарықтар жоқ, сондықтан олар өтімді емес болып саналады.

Топ негізінен баға тәуекелдерін төмендету мәселелерінде тікелей инвестициялар қорларының басшылығына сүйенеді. Тікелей инвестициялар қорларының басшылығы инвестициялау туралы шешім қабылдағанға дейін шаруашылық және операциялық мәмілелерді мұқият іріктеу және талдау арқылы көрсетілген тәуекелдерді төмендетеді және тиісті компаниялардың басшылығымен үнемі байланыста болады. Тоқсанына бір рет Топ тікелей инвестициялар қорлары басшылығы қызметінің нәтижелері туралы есеп алады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Тікелей инвестициялар қорлары басшылығының 2021 жылғы 3-тоқсандағы қызметінің нәтижелері туралы осы есептер Топқа қолжетімді.

Топтың пайдасы мен шығынына, сондай-ақ капиталына оның акционерлік капиталдың жеке қорларына салынған қаржы инвестицияларының әділ құнындағы өзгерістер әсер етеді. Мысалы, қорлардағы акциялар бағасының 10% - ға өсуі 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде пайда немесе шығын мен капиталды 13,842,400 мың теңгеге (2020 жылы: 11,522,438 мың теңге) ұлғайтты. Көрсетілген бағалардың 10% төмендеуі шамасы бойынша тең, бірақ белгісі бойынша кері әсер етуі мүмкін.

Сондай-ақ пайда мен залалға, сондай-ақ Топтың капиталына пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын оның борыштық қаржы құралдарының әділ құнындағы өзгерістер әсер етеді. Мысалы, дисконттау мөлшерлемесінің 1% - ға ұлғаюы пайданы немесе шығынды және капиталды 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 719,837 мың теңгеге (2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 787,464 мың теңге) азайтар еді. Көрсетілген ставкалардың 1% - ға төмендеуі шамасы бойынша тең, бірақ белгісі бойынша кері әсер етер еді.

(г) Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел-бұл қарыз алушының немесе Топтың контрагентінің міндеттемелерді орындамауы нәтижесінде пайда болатын қаржылық шығындар тәуекелі. Топ кредиттік тәуекелді (танылған қаржылық активтер және танылмаған шарттық міндеттемелер бойынша) кредиттік тәуекелді шоғырландыру лимиттерін белгілеу және сақтау жөніндегі талаптарды қамтитын бекітілген саясаттар мен рәсімдерді қолдану арқылы, сондай-ақ функцияларына кредиттік тәуекелдің белсенді мониторингі кіретін инвестициялық комитетті құру арқылы басқарады. Инвестициялық саясатты Басқарма қарайды және бекітеді.

Кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі, әдетте, қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген қаржы активтерінің құнында және танылмаған шарттық міндеттемелердің сомасында көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігі әлеуетті кредиттік тәуекелді төмендету үшін елеулі мәнге ие емес.

Есепті күнгі жағдай бойынша қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғары деңгейі мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және оның баламалары	21,492,027	16,586,480
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	5,417,308	30,609,539
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер		
- борыштық құралдар	27,105,977	23,776,848
Клиенттерге берілген қарыздар	5,867,054	-
Инвестициялық қаржылық активтер	13,528,179	4,162,053
Өзге қаржы активтері	153,248	18,757
Тәуекелдің ең жоғары деңгейінің барлығы	73,563,793	75,153,677

Қаржы активтері мен міндеттемелерді өзара есепке алу

Бұдан әрі кестелерде ұсынылған ақпаратты ашу қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер туралы ақпаратты қамтиды, олар:

- Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынады; немесе
- олар қаржылық жағдай туралы есепте өзара есепке алынғанына қарамастан, ұқсас қаржы құралдарына қолданылатын заңды күші бар өзара есеп беру туралы бас келісімнің немесе ұқсас келісімдердің мәні болып табылады.

Ұқсас келісімдерге туынды қаржы құралдарының клирингі туралы келісімдер, «РЕПО» мәмілелеріне арналған Жаһандық бас келісімдер және бағалы қағаздарды қарызға беру туралы жаһандық бас келісімдер кіреді. Ұқсас қаржы құралдарына туынды қаржы құралдары, «РЕПО» мәмілелері, «кері РЕПО» мәмілелері, бағалы қағаздарды қарызға алу және қарызға беру туралы келісімдер жатады. Қарыздар мен депозиттер сияқты қаржы құралдары туралы ақпарат, олар қаржылық жағдай туралы есепте өзара есепке алынған жағдайларды қоспағанда, бұдан әрі кестелерде ашылмайды.

Своптар және туынды қаржы құралдары жөніндегі халықаралық дилерлер қауымдастығының (ISDA) бұрын көрсетілген өзара есеп беру туралы бас келісімдері және өзара есеп беру туралы Ұқсас бас келісімдер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есеп беру үшін өлшемдерге жауап бермейді. Себебі, олар Топтың немесе оның контрагенттерінің дефолты, төлем қабілетсіздігі немесе банкроттығы жағдайында ғана заңды болып табылатын танылған сомаларды өзара есепке алу құқығын жасайды. Бұдан басқа, Топ және оның контрагенттері берешекті өзара есепке алу жолымен реттеуге немесе активті іске асыруға және міндеттемені бір мезгілде орындауға ниеттенбейді.

Бұдан әрі кестеде өзара есеп айырысу туралы заңды күші бар бас келісімдердің және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұқсас келісімдердің мәні болып табылатын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер берілген:

мың теңге

	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте есепке жатқызылмаған тиісті сомалар	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте есепке жатқызылмаған тиісті сомалар
	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынған танылған қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің толық сомалары	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынған танылған қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің толық сомалары
Қаржы активтерінің/міндеттемелерінің түрлері	Танылған қаржы активтерінің / қаржы міндеттемелерінің толық сомасы	Қаржы кұралдары (ақшалай емес қамтамасыз етуді (альынған)/
Қаржылық активтер	Қаржы міндеттемелерінің толық сомасы	қоса алғанда) кепілге берілген
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз «кері РЕПО» мәмілелері	16,060,608	Ақшалай қамтамасыз ету (альынған)/ Таза сома
	16,060,608	(16,060,608)

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған және бұрын келтірілген кестелерде ашылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің толық сомалары және олардың таза сомалары қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте мынадай негізде бағаланады:

- «РЕПО» мәмілелері, «кері РЕПО» мәмілелері, бағалы қағаздарды қарыз алу және қарызға беру туралы келісімдер нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелер – амортизацияланған құн. Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынатын бұрын келтірілген кестелерде ұсынылған сомалар ұқсас негізде бағаланады.

(д) Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі-бұл Топтың есеп айырысулары ақша қаражатын немесе басқа қаржы активін беру арқылы жүзеге асырылатын қаржылық міндеттемелерді орындау бойынша қиындықтар туындауы тәуекелі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері бойынша сәйкес келмеген кезде туындайды. Активтер мен міндеттемелердің өтеу мерзімдері мен сыйақы мөлшерлемелері бойынша сәйкес келуі және/немесе бақыланатын сәйкес келмеуі өтімділік тәуекелін басқарудағы негіз қалаушы сәт болып табылады. Жүргізілетін операциялардың алуан түрлілігі және олармен байланысты белгісіздік салдарынан активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері бойынша толық сәйкестік қаржы институттары үшін әдеттегі практика болып табылмайды. Мұндай сәйкессіздік операциялардың кірістілігін арттыруға мүмкіндік береді, алайда шығындар қауіпін арттырады. Топ өтімділіктің қажетті деңгейін оларды өтеу мерзімінің басталуына қарай барлық міндеттемелерді орындау үшін қажетті ақша қаражатының тұрақты болуын қамтамасыз ету мақсатында қолдайды. Өтімділікті басқару жөніндегі саясатты Басқарма қарайды және бекітеді.

Топ міндеттемелермен байланысты және белсенді нарықта баға белгіленбейтін, сондықтан өтімсіз болып саналатын тікелей инвестициялар қорларына инвестиция салады. Топ байланысты міндеттемелерге сәйкес тікелей инвестициялар қорлары міндеттемелерді орындауды талап ете алады, тиісті хабарлау мерзімі орташа есеппен 10 күнді құрайды. Мұндай талаптардың мөлшері қолда бар ақша қаражаты мен олардың баламаларынан кез келген уақытта асып кетуі мүмкін.

Төмендегі кестеде шарттық дисконтталмаған төлемдер негізінде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық міндеттемелерін өтеу мерзімдері көрсетілген:

мың теңге	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жыл және одан көп	Барлық түсімдер/ (жұмсалы)	Баланстық құны
	Туынды емес міндеттемелер					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(40,151,531)	(908,800)	(3,635,200)	(17,344,000)	(62,039,531)	(49,732,173)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(644,669)	-	-	-	(644,669)	(644,669)
Барлық міндеттемелер	(40,796,200)	(908,800)	(3,635,200)	(17,344,000)	(62,684,200)	(50,376,842)
Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер	(66,454,689)	-	-	-	(66,454,689)	-

Төмендегі кестеде шарттық дисконтталмаған төлемдер негізінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық міндеттемелерін өтеу мерзімдері көрсетілген:

мың теңге	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	1 жылдан 5 жылға дейін	Барлық түсімдер/ (жұмсалы)	Баланстық құны
	Туынды емес міндеттемелер			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(40,150,736)	-	(40,150,736)	(40,150,736)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(210,072)	-	(210,072)	(210,072)
Туынды міндеттемелер				
Өзара есепке алу жолымен орындалатын туынды қаржылық міндеттемелер				
Кету	-	(21,045,500)	(21,045,500)	(12,145,034)
Ағыны	-	9,382,500	9,382,500	-
Барлық міндеттемелер	(40,360,808)	(11,663,000)	(52,023,808)	(52,505,842)
Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер	(69,150,685)	-	(69,150,685)	-

Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер үшін шартты міндеттеменің максималды сомасы шартты міндеттемені орындау туралы талап түсуі мүмкін ең ерте кезеңге жатқызылады.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу немесе қалпына келтіру мерзімдері бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерді талдау былайша ұсынылуы мүмкін:

Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	5					Баланстық құны
	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	жылдан бастап және одан көп	
мың теңге						
Туынды емес қаржылық активтер						
Ақша қаражаты және оның баламалары	21,492,027	-	-	-	-	21,492,027
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	487,504	1,089,656	2,946,722	-	-	5,417,308
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары:						
- үлестік құралдар	-	-	-	-	-	54,442,700
- борыштық құралдар	-	-	-	-	27,105,977	27,105,977
Клиенттерге берілген қарыздар	-	-	512,174	1,636,786	3,718,094	5,867,054
Инвестициялық қаржылық активтер	7,140,114	3,005,662	-	-	3,382,403	13,528,179
Өзге қаржы активтері	-	-	153,248	-	-	153,248
Барлық активтер	29,119,645	4,095,318	3,612,144	1,636,786	34,206,474	128,006,493
Туынды емес қаржылық міндеттемелер						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(40,151,531)	-	-	-	(9,580,642)	(49,732,173)
Мемлекеттік субсидиялар	-	-	-	-	(1,423,476)	(1,423,476)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(644,669)	-	-	-	-	(644,669)
Барлық міндеттемелер	(40,796,200)	-	-	-	(11,004,118)	(51,800,318)
Танылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бойынша өтімділіктің таза алшақтығы	(11,676,555)	893,426	4,095,318	3,612,144	23,202,356	76,206,175
Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер	66,454,689	-	-	-	-	66,454,689

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу немесе қалпына келтіру мерзімдері бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерді талдау былайша ұсынылуы мүмкін:

Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	5					Баланстық құны
	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	жылдан 10 жылға дейін	
мың теңге						
Туынды емес қаржылық активтер						
Ақша қаражаты және оның баламалары	16,586,480	-	-	-	-	16,586,480
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	846,088	19,008,167	10,247,176	508,108	-	30,609,539
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ күн бойынша бағаланатын қаржы құралдары:						
- үлестік құралдар	-	-	-	-	-	-
- борыштық құралдар	-	-	-	-	37,131,197	37,131,197
Инвестициялық қаржылық активтер	2,183,439	-	-	551,279	23,225,569	23,776,848
Өзге қаржы активтері	-	-	-	-	1,978,614	4,162,053
Барлық активтер	19,616,007	19,008,167	10,247,176	551,279	18,757	112,284,874
Туынды емес қаржылық міндеттемелер						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(40,150,736)	-	-	-	-	(40,150,736)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(210,072)	-	-	-	-	(210,072)
Туынды міндеттемелер	-	-	-	-	-	-
Өзара есепке алу жолымен орындалатын туынды қаржылық міндеттемелер	-	-	-	(12,145,034)	-	(12,145,034)
Барлық міндеттемелер	(40,360,808)	-	-	(12,145,034)	-	(52,505,842)
Танылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бойынша өтімділіктің таза алшақтығы	(20,744,801)	19,008,167	10,247,176	(11,593,755)	25,222,940	59,779,032
Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер	(69,150,685)	-	-	-	-	(69,150,685)

22 Капиталды басқару

Топ меншікті капиталға қатысты сыртқы талаптардың объектісі болып табылмайды.

Топ меншікті капиталды жалпы капитал ретінде белгілейді. Топтың меншікті капиталды басқаруға қатысты мақсаты топтың акционерлер үшін табыс алу үшін үздіксіз қызметті жалғастыру, сондай-ақ Топтың инвестициялық қызметін қолдау мақсатында меншікті капиталдың тұрақты базасын қамтамасыз ету қабілетін қамтамасыз ету болып табылады.

23 Сегменттер

Топтың қызметі жоғары дәрежеде интеграцияланған болып табылады және 8 «Операциялық сегменттер» ХҚЕС (IFRS) мақсаттары үшін бірыңғай операциялық сегментті білдіреді. Топтың активтері негізінен Қазақстан Республикасында шоғырланған және топ қызметті жүзеге асырудан, негізінен Қазақстан Республикасында пайда алады. Операциялық шешімдер қабылдау жөніндегі топтың жауапты тұлғасы Басқарма төрағасы болып табылады, ол топ бойынша жалпы ақпаратты алады және талдайды.

24 Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер

Инвестициялық сипаттағы шартты міндеттемелер бойынша шарттық сомалар төмендегі кестеде берілген:

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Шартқа сәйкес сома		
ENIF	12,950,100	-
Falah Growth Fund LP	17,142,054	16,725,947
CITIC-Kazyna Investment Fund LP	14,567,378	14,328,920
Kazakhstan Infrastructure Fund C.V.	11,587,817	24,170,029
Da Vinci	4,252,848	-
VTB Capital Innovation Fund L.P.	2,632,409	2,628,955
KCM Sustainable Development Fund I	1,894,552	5,824,324
Islamic Infrastructure Fund Limited Partnership	482,297	470,275
ADM Kazakhstan Capital Restructuring Fund CV	395,301	385,448
Kazakhstan Growth Fund	281,988	274,958
DBK Equity Fund C.V.	267,945	523,364
Wolfenson Capital Partners LP	-	1,914,404
Macquarie Renaissance Infrastructure Fund	-	1,811,147
Aureos Central Asia Fund LLC	-	92,914
	66,454,689	69,150,685

Тікелей инвестициялар қорларының құрылтай шарттарына сәйкес менеджер төлем талабын шығарғаннан кейін инвестициялық сипаттағы міндеттеме сомасы төленбеген жағдайда Топқа санкциялар қолданылуы мүмкін, оның ішінде сыйақы төлеуді кейінге қалдыру, пайданы бөлуді тоқтата тұру, қорларды корпоративтік басқаруға қатысу құқығынан уақытша бас тарту және Топтың үлесін тең инвесторларға және үшінші тұлғаларға мәжбүрлеп сату. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша топтың инвестициялық сипаттағы мерзімі өткен міндеттемелері болған жоқ.

25 Жалдау

Топ жалға алушы ретінде әрекет ететін жалдау шарттары

Топ жылжымайтын мүлік объектісін бір жылға дейінгі мерзімге жалға алады. Бұл жалдау қысқа мерзімді жалдау болып табылады, осылайша топ осы жалдау шарттарына қатысты пайдалану құқығы мен жалдау міндеттемелері түріндегі активтерді танымауға шешім қабылдайды.

2021 жыл ішінде Топ жалпы және әкімшілік шығыстар құрамында 158,328 мың теңге (2020 жыл ішінде: 114,319 мың теңге) мөлшерінде операциялық жалдау шарттары бойынша шығыстарды таныды.

26 Шартты міндеттемелер

(а) Сақтандыру

Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметтерінің нарығы даму сатысында, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғаудың көптеген нысандары Қазақстанда әзірше қолжетімсіз. Топтың өзінің өндірістік құрылыстарына, өндірістің тоқтап қалуынан туындаған залалдарға немесе авариялар немесе топ қызметі нәтижесінде жылжымайтын мүлік объектілеріне немесе қоршаған ортаға келтірілген залалға байланысты үшінші тараптар алдында туындаған міндеттемелерге қатысты толық сақтандыру қорғанысы болмайды. Топтың тиісті сақтандыру өтемі болғанға дейін белгілі бір активтердің жоғалуы немесе зақымдануы топтың қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін деген қауіп бар.

(б) Қазақстандағы шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірмелердің және сот шешімдерінің көбінесе анық жазылмаған және қарама-қайшы жиі өзгерістерімен сипатталады, бұл олардың ХҚЕС-қа сәйкес кірістерді, шығыстарды және шоғырландырылған қаржылық есептіліктің өзге де баптарын есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді қоса алғанда, әртүрлі салық органдарының әртүрлі түсіндіруіне жол береді. Салықтардың дұрыс есептелуіне қатысты тексерулер мен тергеулермен ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеуші органдар айналысады. Есепті кезеңде салықтарды есептеудің дұрыстығы келесі күнтізбелік бес жыл ішінде тексерілуі мүмкін, алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

Бұл мән-жайлар Қазақстан Республикасындағы салықтық тәуекелдердің басқа елдерге қарағанда әлдеқайда жоғары болуына алып келуі мүмкін. Топ басшылығы қолданыстағы салық заңнамасын, нормативтік талаптарды және сот шешімдерін өз түсінуіне сүйене отырып, салық міндеттемелері толық көлемде көрсетілген деп санайды. Соған қарамастан, тиісті органдардың осы ережелерді түсіндіруі өзгеше болуы мүмкін және егер олар өз позицияларының заңдылығын дәлелдей алса, бұл осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

27 Байланысты тараптармен операциялар

(а) Бақылау қатынастары

Топтың негізгі кәсіпорны «Бәйтерек» ҰБХ АҚ болып табылады. Топты түпкілікті бақылайтын тарап Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

(б) Директорлар кеңесі және Басқарма мүшелерімен операциялар

2021 және 2020 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін «Қызметкерлердің сыйақылары» бабына енгізілген сыйақылардың жалпы мөлшері былайша ұсынылуы мүмкін:

	2021 ж. мың теңге	2020 ж. мың теңге
Басқарма мүшелері	214,366	187,570
Директорлар кеңесінің мүшелері	36,549	31,175
Барлығы	250,915	218,745

Көрсетілген сомаларға Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелеріне ақшалай және ақшалай емес сыйақылар кіреді.

(в) Басқа да байланысты тараптармен операциялар

Үкіметке байланысты кәсіпорындармен операциялар

Топ Қазақстан Республикасы Үкіметінің бақылауындағы бірқатар кәсіпорындармен жұмыс істейді. Топ Қазақстан Республикасының Үкіметімен байланысты кәсіпорындармен операциялар бойынша оңайлатылған ашуды ұсынуға мүмкіндік беретін ХҚЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар» беретін босатуды қолданады. Өзге байланысты Тараптар үкімет бақылайтын компанияларды, ұлттық компанияларды және ұлттық компаниялардың еншілес кәсіпорындарын қамтиды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар және орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелері, сондай-ақ 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе залал құрады.

	Бас компания		Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар		Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар		Барлығы
	Сыйақының номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп											
Активтер											
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	-	-	-	-	-	294,495	-	16,060,608	-	16,355,103
Өгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілген әділ құн бойынша бағаланатын активтер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	52,486,753	-	-	-	-	-	-	-	52,486,753
- Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	-	31,494,552	-	-	-	-	-	-	31,494,552
- Өзге қаржы активтері	-	-	-	519,156	10,00	3,560,591	12,00	-	-	-	4,079,747
Инвестициялық қаржылық активтер	-	-	-	-	-	-	-	-	10,658,146	9,47	10,658,146
- Ағымдағы салық активі	-	-	-	-	-	-	-	-	1,881,907	-	1,881,907
Басқа активтер	-	-	-	-	-	5,291	-	-	66,880	-	72,171
Міндеттемелер											
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(9,581,437)	7,10	-	-	-	-	-	-	(40,150,736)	0,01	(49,732,173)
Мемлекеттік субсидиялар	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,423,476)	-	(1,423,476)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	-	-	-	-	-	-	(148,286)	-	(148,286)
Басқа міндеттемелер	-	-	-	-	-	(148,736)	-	-	(5,969)	-	(154,705)

	Бас компания		Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар		Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар		Барлығы
	Сыйақы-ның номинал-дық орташа мөлшер-лемесі	мың теңге	Сыйақы-ның номинал-дық орташа мөлшер-лемесі	мың теңге	Сыйақы-ның номинал-дық орташа мөлшер-лемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі	мың теңге	Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі	мың теңге	
Пайда немесе шығын және өзге де жыынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп											
Пайыздық кірістер	-	-	-	-	-	-	24,605	-	1,504,373	-	1,528,978
Пайыздық шығыстар	(358,641)	-	-	-	-	-	-	-	(4,015)	-	(362,656)
Өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілген әділ құн бойынша бағаланатын активтермен операциялардан түсетін таза кіріс	-	-	1,518,114	-	2,652,712	-	441,362	-	122,812	-	4,734,000
Қаржы туынды құралдарымен жасалған операциялардан түскен таза шығыс	-	-	-	-	-	-	324,325	-	-	-	324,325
Шетел валютасымен операциялардан түскен таза пайда	-	-	-	-	-	-	-	-	(81,181)	-	(81,181)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-	-	-	-	-	-	(250,094)	-	(58,368)	-	(308,462)
Табыс салығы бойынша шығыс	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,083,382)	-	(3,083,382)
Басқа кірістер / (шығыстар)	-	-	-	-	-	-	(3,214)	-	2,143,946	-	2,140,732

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған

Өзге байланысты Тараптар үкімет бақылайтын компанияларды, ұлттық компанияларды және ұлттық компаниялардың еншілес кәсіпорындарын қамтиды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар және орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелері, сондай-ақ 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе залал:

	Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар		Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар		Барлығы
	мың теңге	Сыйақы-ның номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақы-ның номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақы-ның номиналдық орташа мөлшерлемесі	мың теңге	Сыйақы-ның номиналдық орташа мөлшерлемесі	
Жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп									
2020 жылғы 31 желтоқсан									
Активтер									
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер									
- Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	46,929,140	-	-	-	-	-	-	-	46,929,140
- Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	31,164,044	-	-	-	-	-	31,164,044
- Өзге қаржы активтері	491,292	10.0	469,526	10.0	3,119,229	12.0	-	-	4,080,047
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	-	-	-	-	2,353,147	-	2,353,147
Ағымдағы салық активі	-	-	-	-	-	-	1,295,775	-	1,295,775
Міндеттемелер									
Туынды қаржы құралдары	-	-	-	-	(12,145,034)	-	-	-	(12,145,034)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	-	-	-	-	40,150,736	0.01	40,150,736
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-	(130,683)	-	-	-	(130,683)

	Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар		Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар		Барлығы
	Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі		Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі		Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі		Сыйақының номиналдық орташа мөлшер-лемесі		
	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге	
Пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	-	-	-	-	13,825	-	195,874	-	209,699
Пайыздық кірістер	-	-	-	-	-	-	(4,015)	-	(4,015)
Пайыздық шығыстар	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтермен операциялардан түсетін таза кіріс	(551,556)	(4,023,742)	-	-	447,667	-	-	-	(4,127,631)
Инвестициялық қаржы активтерімен жасалатын операциялардан болатын таза шығын	-	-	-	-	(290,941)	-	(202,894)	-	(493,835)
Қаржы туынды құралдарымен жасалған операциялардан болатын таза шығыс	-	-	-	-	(1,030,473)	-	-	-	(1,030,473)
Шетел валютасымен операциялардан таза пайда/(шығын)	-	-	-	-	(83,669)	-	1,196,105	-	1,112,436
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-	-	-	-	(114,319)	-	-	-	(114,319)
Табыс салығы бойынша шығыс	-	-	-	-	-	-	(1,766,044)	-	(1,766,044)

Байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтардың көпшілігі бір жыл ішінде өтелуге жатады. Байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар бойынша қамтамасыз ету жоқ.

28 Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құнды бағалау бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайларында активті сату кезінде алынатын немесе міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны айқындауға бағытталған. Дегенмен, орын алып отырған белгісіздіктер мен бағалаудың субъективтілігіне байланысты әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді орындау жасалуы мүмкін құн ретінде қарастырылмауға тиіс.

Белсенді нарықта айналыстағы қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелердің әділ құны нарықтық баға белгілеулерге немесе дилерлік бағаларға негізделеді. Топ бағалаудың өзге әдістерін пайдалана отырып, топтың барлық басқа қаржы құралдарының әділ құнын айқындайды. Бағалау әдістерінің мақсаты ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын активті сату немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында міндеттемелерді беру бойынша операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

Топ жалпыға қолжетімді нарықтық деректерді ғана пайдаланатын және басшылықтың пайымдарын немесе бағаларын талап етпейтін пайыздық және валюталық своптар сияқты стандартты және неғұрлым қарапайым қаржы құралдарының әділ құнын айқындау үшін кеңінен танылған бағалау модельдерін пайдаланады. Модельдерге арналған бақыланатын баға белгілеулер мен бастапқы деректер әдетте нарықта айналыстағы борыштық және үлестік бағалы қағаздар, биржада айналыстағы туынды құралдар, сондай-ақ пайыздық своптар сияқты қарапайым биржадан тыс туынды қаржы құралдары үшін қол жетімді.

Тікелей инвестициялар қорларына инвестициялар сияқты күрделі құралдар үшін топ жылдық аудиттелген қаржылық есептілікті және өзіндік бағалау модельдерін пайдаланатын негізгі инвестициялық қорлар басшылығының тоқсандық есептерін пайдаланады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тікелей инвестициялар қорларына инвестициялардың әділ құнын айқындау үшін топ өзінің бағалау модельдерін пайдаланатын тәуелсіз бағалауды іске асырады. Осы модельдерде пайдаланылатын кейбір немесе барлық маңызды деректер жалпыға қолжетімді нарықтық деректер болмауы мүмкін және нарықтық баға белгілеулерден немесе мөлшерлемелерден не пайымдау негізінде қалыптастырылған бағалардан туынды болып табылады. Бағалануы бақыланбайтын нарықтық деректерді пайдалануға негізделген құралдардың мысалы ретінде белсенді нарығы жоқ үлестік бағалы қағаздар бола алады.

(а) Есептік жіктеулер және әділ құн

Келесі бұдан әрі кесте 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

	Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары		Өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері		Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемелер		Баланстық құнның барлығы	Әділ құн
	Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	Өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемелер	Өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері				
мың теңге								
2021 жылғы 31 желтоқсан								
Әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері								
Борыштық бағалы қағаздар	27,492,766	-	512,370	-	28,005,136		28,005,136	
Үлестік бағалы қағаздар	54,442,700	-	-	-	54,442,700		54,442,700	
Әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері	81,935,466	-	512,370	-	82,447,836		82,447,836	
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	21,492,027	-	-	21,492,027		21,492,027	
Қредиттік институттардың берешегі	-	5,417,308	-	-	5,417,308		5,417,308	
Борыштық бағалы қағаздар	-	12,629,020	-	-	12,629,020		12,629,020	
Клиенттерге берілген қарыздар	-	5,867,054	-	-	5,867,054		5,867,054	
Өзге қаржы активтері	-	153,248	-	-	153,248		153,248	
Әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржылық міндеттемелер	-	45,558,657	-	-	45,558,657		46,260,051	
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	-	49,732,173	49,732,173		49,473,110	
Басқа міндеттемелер	-	-	-	644,669	644,669		644,669	
	-	-	-	50,376,842	50,376,842		50,117,779	

Келесі бұдан әрі кесте 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

Өзгерістері кезең ішіндегі пайданын немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	Өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемелер	Баланстық құнның барлығы	Әділ құн
Әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері					
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	-	-	-	16,586,480
Кредиттік институттардың берешегі	-	-	-	-	30,609,539
Борыштық бағалы қағаздар	-	-	-	-	1,978,614
Өзге қаржы активтері	-	-	-	-	18,757
Әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер	-	49,193,390	-	49,193,390	49,794,898
Валюталық-пайыздық своп	12,145,034	-	-	-	12,145,034
Әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржылық міндеттемелер	12,145,034	-	-	12,145,034	12,145,034
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	-	40,150,736	40,150,736
Басқа міндеттемелер	-	-	-	210,072	210,072
Барлығы	-	-	40,360,808	40,360,808	40,360,808

(б) Әділ құнды бағалау иерархиясы

Топ әділ құнды көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің елеулілігін ескеретін әділ құнды бағалаудың мынадай иерархиясын пайдалана отырып бағалайды:

- 1-деңгей: Ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген).
- 2-деңгей: 1-деңгейге қатысты баға белгілеулерден өзгеше, тікелей (яғни баға белгілеулер) не жанама түрде (яғни баға белгілеулерден алынған деректер) қолжетімді деректер. Осы санат пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, белсенді ретінде қаралмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін бағалаудың өзге әдістері.
- 3-деңгей: Қол жетімді емес деректер. Бұл санат бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды, оған қоса мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға елеулі әсер етеді. Осы санат оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі қадағаланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етілетін ұқсас құралдар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдарды қамтиды.

Топтың әділ құнды айқындауға қатысты ішкі бақылау жүйесі бар. Бұл жүйе тікелей қаржы директоры алдында есеп беретін және сату мен инвестициялық операциялардың нәтижелерін тәуелсіз растау үшін жауапты болатын сертифициталған бағалаушының тәуелсіз бағалауын, сондай-ақ әділ құнның елеулі бағалауын тартуды қамтиды. Арнайы бақылау мыналарды қамтиды:

- байқалатын баға белгілеуді растау;
- жаңа модельдер мен модельдегі өзгерістерді шолу және бекіту процесі;
- нарықтық мәмілелермен салыстырғанда ретроспективті деректерге тоқсан сайынғы жіктеу және тестілеу модельдері;
- елеулі бақыланбайтын деректерге шолу, өткен кезеңмен салыстырғанда 3-деңгей құралдарының әділ құнын бағалаудағы түзетулер мен елеулі өзгерістерді бағалау.

Бұдан әрі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген. Сомалар қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сомаларға негізделеді:

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
- Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	52,486,753	52,486,753
- Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар		-	31,494,552	31,494,552
- Үлестік құралдар	-	-	54,442,700	54,442,700
- Борыштық құралдар	-	-	27,105,977	27,105,977
Инвестициялық қаржылық активтер				
- Борыштық құралдар	512,370	-	386,789	899,159
	512,370	-	165,916,771	166,429,141

Бұдан әрі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген. Сомалар қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сомаларға негізделеді:

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
- Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	46,929,140	46,929,140
- Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	-	-	31,164,044	31,164,044
- Үлестік құралдар	-	-	37,131,197	37,131,197
- Борыштық құралдар	-	-	23,776,848	23,776,848
- Туынды міндеттемелер	-	(12,145,034)	-	(12,145,034)
Инвестициялық қаржылық активтер	-	-	-	-
- Борыштық құралдар	2,183,439	-	-	2,183,439
	2,183,439	(12,145,034)	139,001,229	129,039,634

Келесі кестеде әділ құн иерархиясының 3-деңгейіне жатқызылған әділ құнды бағалауға қатысты 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға салыстыру берілген:

мың теңге	Бірлескен кәсіпорындар	Қауымдасқан кәсіпорындар	Өзге қаржы активтері
Жыл басындағы қалдық	46,929,140	31,164,044	60,908,045
Еншілес ұйымдардағы үлестерді сатып алу (20-Ескертпе)	-	-	4,302,088
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін активтермен операциялардан түскен таза (шығын)/кіріс	1,518,114	2,652,712	(873,550)
Басқа операциялық кірістер / (шығыстар) (6-Ескертпе)	-	-	(1,698,232)
Бас компанияның активтерді беруі (19-ескертпе)	364,630	-	-
Сатып алу	4,662,578	1,650,000	23,941,889
Жұмсалы	(987,709)	(3,972,204)	(5,031,563)
Жыл соңындағы қалдық	52,486,753	31,494,552	81,548,677

Келесі кестеде әділ құн иерархиясының 3 деңгейіне жатқызылған әділ құнды бағалауға қатысты 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға салыстыру берілген:

мың теңге	Бірлескен кәсіпорындар	Қауымдасқан кәсіпорындар	Өзге қаржы активтері
Жыл басындағы қалдық	47,465,606	33,476,165	52,631,934
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін активтермен операциялардан түскен таза (шығын)/кіріс	(632,667)	(4,131,406)	6,646,389
Аудармалар	-	3,882,000	(3,882,000)
Сатып алу	96,201	1,415,652	13,554,288
Жұмсалы	-	(3,478,367)	(8,042,566)
Жыл соңындағы қалдық	46,929,140	31,164,044	60,908,045

Топтың 3-деңгейге жатқызылған үлестік құралдарға инвестициялары инвестициялық қорларға салымдарды қамтиды. Бұл қорлар, ең алдымен, жеке акционерлік капиталға өтпелі экономикасы бар елдердің (негізінен Қазақстан мен Ресейде) компанияларының бағасы белгіленбеген қарапайым акцияларын сатып алу арқылы инвестициялайды. Осы инвестициялық қорларға салымдардың әділ құнын айқындау үшін топ 2021 жылғы 31 Желтоқсанда және 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін тәуелсіз бағалаушыны тартты. Бағалаушы пайдаланған тәсіл әрбір Қордың меншігіндегі базалық портфельдік инвестициялардың (Бизнестің) әділ құнын бағалауды, содан кейін осы бизнестің құнындағы топтың үлесін есептеуді көздейді. Айқаспалы тексеру ретінде бағалаушы сондай-ақ қорлардың әрқайсысының есептілігінде ұсынылған инвестициялардың әділ құнына талдау жүргізеді және бағаланған әділ құн мен қорларды басқару жөніндегі компаниялар ұсынған әділ құн арасындағы елеулі айырмашылықтар үшін негізді бағалайды.

Бағалаушы қарастырылатын бизнестің сипатына, нарықтағы салыстырылатын объектілердің қол жетімділігіне және компанияның өмірлік циклінің сатысына байланысты негізгі портфельдік инвестициялардың құнын бағалау үшін бірқатар бағалау әдістерін қолданады.

Келесі кестеде инвестициялық қорлардың меншігіндегі неғұрлым елеулі портфельдік инвестициялар, портфельдік инвестициялардың деректерін бағалау үшін пайдаланылған бағалау әдісі және бағалаушының әділ құнын бағалаудың негізгі жол берулердегі өзгерістерге сезімталдығы көрсетілген.

Келесі кестеде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның иерархиясының 3 деңгейіне жатқызылған жеке капитал қорларының портфеліне енгізілген неғұрлым елеулі компанияларды бағалау үшін жылдың соңындағы жағдай бойынша пайдаланылған Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер туралы ақпарат ұсынылған, топ негіздемелі мүмкін деп есептейтін бақыланбайтын деректерге өзгерістерге сезімталдықты талдаумен қатар есепті күнгі жағдай бойынша барлық басқа ауыспалы көрсеткіштер өзгеріссіз қалады деген болжамға сүйене отырып.

Компаниялар қызметін жүзеге асыратын салалар	Топ үлесінің әділ құны	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын деректер	Негізделген ауытқу	Бақыланбайтын деректерге әділ құнның сезімталдығын талдау
Энергетика	20,459,640	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары (1)	+/- 5%	1,022,982
	2,754,654	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	137,733
	30,061	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,503
Баламалы энергетика	7,321,981	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	366,099
	4,401,582	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	220,079
	3,560,591	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(122,354)
	99,014	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	4,951
Көлік және логистика	40,510,346	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары (2)	+/- 5%	2,025,517
	10,585,042	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	529,252
	3,991,654	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	199,583
	3,720,642	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	186,032
	3,652,338	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	182,617
	3,600,000	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	180,000
	1,942,054	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	97,103
	1,707,123	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	85,356
358,774	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(11,838)	
Жылжымайтын мүлік	80,831	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	4,042
	2,720,146	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(59,804)
	409,806	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(21,270)
	180,996	Шығынды тәсіл	Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	9,050
Өңдеу өнеркәсібі	3,359,088	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	167,954
	2,965,408	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(86,021)
	2,732,842	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(25,423)
	2,366,703	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(67,853)
	1,221,783	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	61,089
	1,783,096	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	89,155
	589,531	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(8,739)
	498,625	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	24,931
	201,273	Шығынды тәсіл	Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	10,064

Компаниялар қызметін жүзеге асыратын салалар	Топ үлесінің әділ құны	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын деректер	Негізделген ауытқу	Бақыланбайтын деректерге әділ құнның сезімталдығын талдау
Медициналық диагностика	1,108,121 634,062	Табыс тәсілі Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары Дисконтталған ақша ағындары Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5% +/- 5%	55,406 31,703
Ауыл шаруашылығы	141,041	Шығынды тәсіл		+/- 5%	7,052
	9,739,736	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	486,987
	3,792,990	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(117,380)
	3,308,778	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(102,395)
	3,017,088	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	150,854
	2,372,493	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	118,625
	1,123,059	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(31,362)
	1,080,054	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	54,003
	1,000,000	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	50,000
	766,162	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(27,922)
	757,130	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	37,856
	102,313	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	5,116
	39,396	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,970
Телекоммуникациялық қызметтер	25,521	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,276
Ойын-сауық индустриясы	629,885 224,679	Табыс тәсілі Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5% +/- 5%	31,494 11,234
Венчурлік қаржыландыру	3,974,287	Таза активтердің түзетілген құны	Таза активтердің құнын түзету	+/- 5%	198,714
	2,674,638	Таза активтердің түзетілген құны	Таза активтердің құнын түзету	+/- 5%	133,732
	174,522	Таза активтердің түзетілген құны	Таза активтердің құнын түзету	+/- 5%	8,726
Өзгелері	7,341	Таза активтердің түзетілген құны	Таза активтердің құнын түзету	+/- 5%	367
Барлығы	1,031,062 165,529,982				

(1) Инвестицияның әділ құнын анықтау үшін топ Келесі бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдаланды:

- EBITDA кірістілігінің орташа көрсеткіші 17.4% (2020: 16.2%);
- Түсімнің жыл сайынғы өсуі 6.0% (2020: 5.8%).

(2) Инвестицияның әділ құнын анықтау үшін топ Келесі бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдаланды:

- EBITDA кірістілігінің орташа көрсеткіші 85.8% (2020: 86.0%);
- Түсімнің жыл сайынғы өсуі 6.0% (2020: 5.8%).

EBITDA маржасының өсуі және кірістің өсуі инвестициялардың әділ құнының өсуіне әкеледі.

Келесі кестеде топ негізді мүмкін деп есептейтін бақыланбайтын деректерге өзгерістерге сезімталдықты талдаумен қатар 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының 3 деңгейіне жатқызылған жеке капитал қорларының портфеліне енгізілген неғұрлым елеулі компанияларды бағалау үшін жылдың соңындағы жағдай бойынша пайдаланылған Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер туралы ақпарат берілген есепті күнгі жағдай бойынша барлық басқа ауыспалы көрсеткіштер өзгеріссіз қалады деген болжамға сүйене отырып.

Компаниялар қызметін жүзеге асыратын салалар	Топ үлесінің әділ құны	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын деректер	Негізделген ауытқу	Бақыланбайтын деректерге әділ құнның сезімталдығын талдау
Энергетика	22,513,090	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,125,655
	26,411	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,321
	38,281	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	1,914
	471,544	Салыстырмалы тәсіл	Биржалық баға белгіленімдеріне сәйкес	+/- 5%	23,577
	7,853,681	Салыстырмалы тәсіл	EBITDA/ (мультипликатор) Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	392,684
Бадамалы энергетика	124,287	Шығынды тәсіл	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	6,214
	4,142,000	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	207,100
	40,150,121	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	2,007,506
	4,454,394	Салыстырмалы тәсіл	EBITDA/ (мультипликатор)	+/- 5%	222,720
Көлік және логистика	3,522,235	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	176,112
	3,407,435	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	170,372
	1,890,507	Салыстырмалы тәсіл	EBITDA/ (мультипликатор) Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	94,525
Көлік және логистика	1,177,882	Шығынды тәсіл	Дисконттау мөлшерлемесі шығындары	+/- 5%	58,894
	735,156	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі Өтеудің амортизацияланған шығындары	+1%	(14,032)
	108,513	Шығынды тәсіл	Дисконттау мөлшерлемесі	+/- 5%	5,426
Жылжымайтын мүлік	3,256,349	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(94,154)
	240,000	Шығынды тәсіл	Бұрынғы шығыстарға сәйкес	+/- 5%	12,000
	3,693,653	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(130,696)
	3,359,088	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	167,954
	2,664,825	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(99,408)
Өңдеу өнеркәсібі	2,635,469	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(55,842)
	2,367,153	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	118,358
	1,241,292	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	62,065
	1,117,303	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	55,865
	196,197	Шығынды тәсіл	Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	9,810

Компаниялар қызметін жүзеге асыратын салалар	Топ үлесінің әділ құны	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын деректер	Негізделген ауытқу	Бақыланбайтын деректерге әділ құнның сезімталдығын талдау
Табиғи ресурстар	909,627	Салыстырмалы тәсіл	ЕВІТДА/ (мультипликатор)	+/- 5%	45,481
Медициналық диагностика	1,293,428	Салыстырмалы тәсіл	ЕВІТДА/ (мультипликатор)	+/- 5%	64,671
	1,077,651	Шығысты тәсіл	Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	53,883
	572,405	Салыстырмалы тәсіл	Биржалық баға белгіленімдеріне сәйкес	+/- 5%	28,620
	163,757	Шығысты тәсіл	Өтеудің амортизацияланған шығындары	+/- 5%	8,188
Ауыл шаруашылығы	7,172,461	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	358,623
	3,882,000	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	194,100
	2,469,526	Шығынды тәсіл	Тарихи шығындарға сәйкес	+/- 5%	123,476
	1,566,615	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	78,331
	1,080,054	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	54,003
	1,000,000	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	50,000
	1,013,131	Табыс тәсілі	Дисконттау мөлшерлемесі	+1%	(15,654)
	650,569	Шығынды тәсіл	Тарихи шығындарға сәйкес	+/- 5%	32,528
	300,965	Шығынды тәсіл	Тарихи шығындарға сәйкес	+/- 5%	15,048
Электротехникалық өнеркәсіп	527,381	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	26,369
Телекоммуникациялық қызметтер	40,416	Табыс тәсілі	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	2,012
Қаржылық қызметтер	10,495	Салыстырмалы тәсіл	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	525
	1,403,642	Салыстырмалы тәсіл	Дисконтталған ақша ағындары	+/- 5%	70,182
Ойын-сауық индустриясы	1,698,056	Салыстырмалы тәсіл	ЕВІТДА/ (мультипликатор)	+/- 5%	84,903
Басқалары	695,773	Салыстырмалы тәсіл	ЕВІТДА/ (мультипликатор)	+/- 5%	34,789
Жиыны	86,411	-	-	-	174,726
	139,001,229				

Келесі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша бағаланбайтын қаржы құралдарына талдау берілген:

мың теңге	2-деңгей	Әділ құнның жиынтығы	Баланстық құн жиынтығы
Активтер			
Ақша қаражаты және оның баламалары	21,492,027	21,492,027	21,492,027
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	5,417,308	5,417,308	5,417,308
Клиенттерге берілген қарыздар	5,867,054	5,867,054	5,867,054
Инвестициялық қаржылық активтер	13,330,414	13,330,414	12,629,020
Өзге қаржы активтері	153,248	153,248	153,248
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(49,473,110)	(49,473,110)	(49,732,173)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(644,669)	(644,669)	(644,669)

Келесі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарының талдауы ұсынылған:

мың теңге	2-деңгей	Әділ құнның жиынтығы	Баланстық құн жиынтығы
Активтер			
Ақша қаражаты және оның баламалары	16,586,480	16,586,480	16,586,480
Кредиттік институттардан алынатын сомалар	30,609,539	30,609,539	30,609,539
Инвестициялық қаржылық активтер	2,580,122	2,580,122	1,978,614
Өзге қаржы активтері	18,757	18,757	18,757
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(40,150,736)	(40,150,736)	(40,150,736)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(210,072)	(210,072)	(210,072)

29 Есепті күннен кейінгі оқиғалар

2022 жылғы 2 қаңтарда Қазақстанның батысында сұйылтылған табиғи газ бағасының литріне 60 теңгеден 120 теңгеге дейін көтерілуіне байланысты наразылықтар басталды. Бұл наразылықтар басқа қалаларға таралды және тонау мен адамдардың өліміне әкелді. 2022 жылғы 5 қаңтарда Үкімет төтенше жағдай енгізу туралы жариялады. Жоғарыда көрсетілген наразылықтар мен төтенше жағдайдың енгізілуі нәтижесінде Қазақстан Республикасының Президенті қосымша салықтарды қоса алғанда, ықтимал шаралар туралы бірқатар жария мәлімдемелер жасады. 2022 жылғы 19 қаңтарда төтенше жағдай режимі жойылды.

2022 жылғы 20 қаңтарда Директорлар кеңесінің №01-22 шешімімен топ басымдықпен сатып алу құқығына сәйкес «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының жазылу жолымен 5,000,000 мың теңге орналастыру бағасы бойынша «Қазына Капитал Менеджмент» акционерлік қоғамының жарияланған акциялары шегінде 1 қарапайым акцияны орналастырды.

24 жылдың 2022 ақпанында Ресей Федерациясы Украина аумағында соғыс қимылдарын бастады. АҚШ Қаржы министрлігі Ресейге қарсы бұрын-соңды болмаған және ауқымды санкциялар жариялады. Ресейдің он ірі қаржы институты Америка Құрама Штаттарының шектеулеріне түсті, олардың ішінде үш ірі банк – Қазақстанда еншілес ұйымдары бар Сбербанк, ВТБ және Альфа-банк. Ресейдің еншілес банктеріне лимиттер жабылды, топ ақшалай қаражатты басқа қазақстандық банктердегі шоттарға аударды.

Қазіргі уақытта топтың сандық мәнде Үкімет қабылдаған және қабылдайтын кез келген жаңа шаралар Топтың қаржылық жағдайына қандай әсер ете алатынын немесе жоғарыда көрсетілген оқиғалар Қазақстан экономикасына қандай әсер ететінін бағалау мүмкіндігі жоқ.

2022 жылғы 28 қаңтарда «Азаматтарға арналған үкімет «мемлекеттік корпорациясының Нұр-сұлтан қаласы бойынша департаменті» Kazakhstan Project Preparation Fund «ЖШС-ін акционерлік қоғам болып қайта құруды тіркеді. 2022 жылғы 17 наурызда топтың директорлар Кеңесі «Kazakhstan Project Preparation Fund» АҚ мен «QazTech Ventures» АҚ-ны компанияға қосылу арқылы қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдады. Топ осы шешімді Бәйтерек ҰБХ жалғыз акционерінің қарауына 2022 жылғы сәуірде шығаруды жоспарлап отыр.